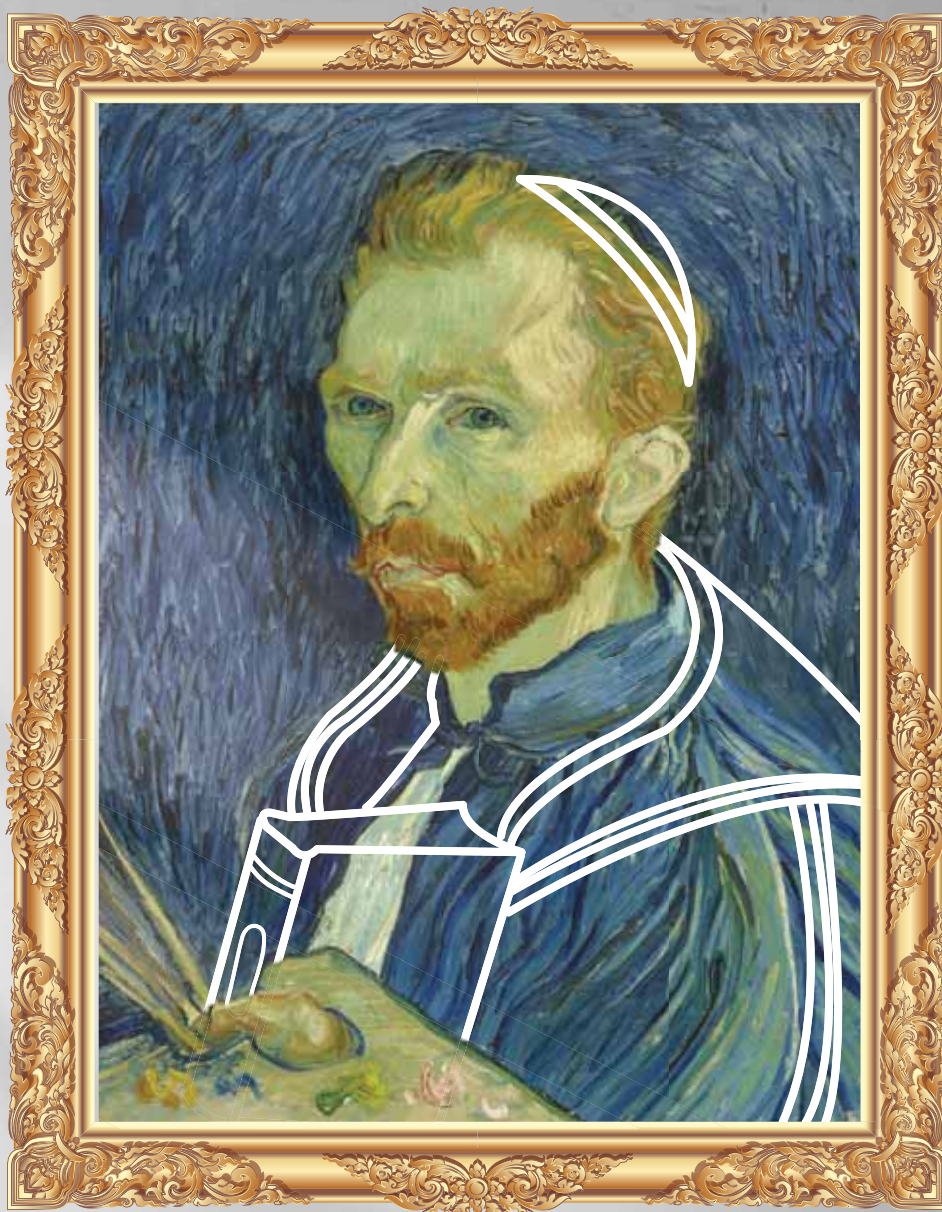

אתגרת

בשבע 1023 | י"ד בכסלו תשפ"ג, 08.12.22

בועז ביסמוט ראיין את נשיא
איראן והגיע ל-94 מדינות
במסגרת עבודתו העיתונאית, אבל
את השלמת שליחותו הציבורית
הוא רואה כעת כחבר כנסת

// עניין אישי, יוסף ארנפלד

אומנות האפשר // עדי דוד

הם חובשי כיפה שלא מסתירים את אמונתם,
ובכל זאת הצליחו להשתלב כמרצים במעוזים
חילוניים מובהקים ללימודי אומנות. איך
מתמודד מרצה דתי עם פרובוקציה של
סטודנט לעיצוב, והאם אפשר ליצור גשר בין
עולמות היצירה המתנגשים?

מדוע הנשים הדתיות
מתקשות להמשיך ללדת גם
כשיש בבית חמישה ילדים?

// חנה קטן

אנדרדוס & אסי יהונתן
מגישים:

הרפתקאות

הסאביר פואפדור

אסדוד

שלישי, כ"ז כסלו • 13.12 ~~SOLD OUT!~~

אסקלון

שני, י"ח כסלו • 12.12

בחובות

חמישי, כ"ח כסלו • 8.12 ~~SOLD OUT!~~

בצרון

רביעי, כ"ח כסלו • 7.12 ~~SOLD OUT!~~

יד פועלים נחל שורק

ראשון, כ"ד כסלו • 18.12 ~~SOLD OUT!~~

אלעד

מוצ"ש, כ"ג כסלו • 17.12

קרית ארבע

חמישי, כ"א כסלו • 15.12 ~~SOLD OUT!~~

חריש

רביעי, כ"ח כסלו • 14.12 ~~SOLD OUT!~~

אריאל

רביעי, כ"ז כסלו • 21.12

האש בעין

שלישי, כ"ז כסלו • 20.12 ~~SOLD OUT!~~

האשון לציון

שלישי, כ"ז כסלו • 20.12 ~~SOLD OUT!~~

באת צו

שני, כ"ה כסלו • 19.12 ~~SOLD OUT!~~

פתח תקוה

ראשון, א' טבת • 25.12

בית שמש

מוצ"ש, ל' כסלו • 24.12

ירושלים

שישי, כ"ט כסלו • 23.12

חודיעין

חמישי, כ"ח כסלו • 22.12

באר שבע

רביעי, ד' טבת • 28.12

קרית שמונה

שלישי, ג' טבת • 27.12

קרית שמונה

שני, ב' טבת • 26.12 ~~SOLD OUT!~~

באנוה

שני, ב' טבת • 26.12 ~~SOLD OUT!~~

בימוי: אורי אומנותי | שיווק והפקה: יהודה קלמן | מחזה: אנדרדוס | עיצוב תפאורה ותלבושות: מאיה פלג | ייצור תפאורה: דודי בית מלאכה | תפירת תלבושות: שלומית פינבל | תפעול והגברה: ספיקון | עיצוב תאורה: יהודה זריהן | מוזיקה: חגי דוידוף | עוזר במאי: עקיבא זקס | כוריאוגרפיה: אורי פנירי | חנן שורצברג

אל תסגרו
לפני
שתבדקו!

בלאומי המשכנתא הכי נוחה בישראל

אישור עקרוני למשכנתא
תוך שעותיים!

ליווי אישי בתהליך המשכנתא
בזום כולל חתימה דיגיטלית

פסק זמן מהמשכנתא
עד שלושה חודשים בשנה

לאומי
למשכנתאות

להגשת בקשה:
*3200 או באתר

*פסק זמן ממשכנתא - מחושב לפי תקופת הלוואה. ללקוחות חדשים של לאומי למשכנתאות | אישור עקרוני למשכנתא - בשעות הפעילות של הבנק | הבנק רשאי לשנות ואו להפסיק את השירות בכל עת וללא הודעה מוקדמת | אי עמידה בפירעון הלוואה עלול לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל | הכל בכפוף לקריטריונים ולשיקול הדעת של הבנק, וכמפורט בחוזים שייחתמו.

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

פייק-כאוס

האופוזיציה והתקשורת לא ייתנו לממשלה רגע אחד של שקט. כדאי שנדע זאת מראש

יותר מאת המילה "כאוס".

ואפרופו שיח: התואר שהם הדביקו בהצלחה לנתניהו היה "מפלג ומשסה", נכון? ואם תשאלו למה, יגידו לכם שנתניהו לחש באוזנו של הרב כדורי ש"השמאל שכח מה זה להיות יהודי". אתם יודעים מתי זה היה? בשנת 97! אגב, המשפט המלא היה "אנשי השמאל שכחו מה זה להיות יהודים. הם חושבים שאם ניתן לערבים חלק מהארץ הם ידאגו לנו". כלומר נתניהו לא אמר או רמז שהשמאל לא יהודי, חלילה, אלא רק טען שהשמאל שכח שיהודים הם נרדפים ואי אפשר לסמוך על האויב. מאז ניתן לו התואר הזה "מפלג ומשסה". ובכן, קחו את כל ההתבטאויות של נתניהו במשך 25 השנים שחלפו מאז - שום דבר לא מתחיל להתקרב למה שלפיד אמר כאן בשבוע האחרון. מעולם לא היה פה איש ציבור, מימין ומשמאל, שפילג ושיסה כמו לפיד.

שמעתם את הנאום שלו ביום הוחרון הממלכתי לדוד בן גוריון? הוא היה הכול חוץ מממלכתי. "זו ממשלה שנבחרה באופן דמוקרטי, אבל רוצה להרוס את הדמוקרטיה... אני מבקש את סליחתך, דוד, על מה שקורה פה בימים אלה". האמת, אני לא בדיוק מבין למה לפיד פונה לראש הממשלה הראשון בשמו הפרטי. לא נראה לי שזאת רמת היחסים ביניהם. בן גוריון זה לא תמיר והלהקה. אבל עזבו את זה. זה היה כרגיל נאום כאילי-מרגש, אבל בפועל מלא שנאה והשמצות ושליט לגיטימציה מיותר מחצי מהעם.

5 ואז, כמה ימים אחר כך, פרצה "סערת אבי מעוז". ושם לפיד לא רק הסית ושיסה אלא ממש המריד. ראש ממשלה מכהן, אפילו לא יושב ראש אופוזיציה עדיין, קורא לראשי רשויות ולמנהלי מוסדות חינוך לא לשתף פעולה עם הממשלה הבאה. ומאיים בנאום מלא פאתוס וכאוס: "נתניהו, אם אתה חושב שמה שאמרתי בימים האחרונים הוא המרדה, יש לי חדשות בשבילך. עוד לא ראית כלום. רק התחלתי". ואני מאמין לו.

זוכרים איך כמה ימים לפני הבחירות עשו קמפיין על הראש של נתניהו שהולך להפסיד בבחירות, אבל לא יעביר את השלטון בצורה מסודרת בדיוק כמו שהיה עם טראמפ בגבעת הקפיטול? אז זה בעצם מה שקורה עכשיו עם השמאל. אני מגויס? תקראו את ההמלצה של יושב ראש לשכת עורכי הדין אבי חימי לשופטים שלא לשתף פעולה עם שינוי שיטת הסניוריטי. תשמעו את הדברים של ליברמן על מרד המיסים בעקבות התקציב לחרדים. ותראו את הקריאה של יותר משבעים ראשי הרשויות שהודיעו שלא ישתפו פעולה עם המדיניות של אבי מעוז.

אבל מילא. כל אלה פוליטיקאים. כל אחד והאינטרס הציני הקטן שלו. מה שבאמת מפחיד זה לראות באיזו קלות גם אנשים מן השורה קונים את ההסתה וההמרדה הזאת. לא פחות מ־230 מנהלי בתי ספר ו־760 מורים לאזרחות חתמו השבוע על מכתב שנשלח לנתניהו ובו הם מכריזים שלא ייתנו "לעמדות חשוכות להשפיע על סדר היום". והם מוסיפים: "לא נקבל בשתיקה הנהגה חינוכית שתקדם בחקיקה ובמעשה פעולות אנטי־דמוקרטיות, הפוגעות בזכויות אדם. נמשיך לחנך את תלמידינו לאור ערכים ליברליים, הומניסטיים ודמוקרטיים, גם מול ניסיונות להצר את צעדינו ולכבות את אורם". תגידו, אתם לא קולטים שבמכתב הזה אתם הכי לא דמוקרטים, הכי לא הומניסטים והכי לא ליברלים (וסליחה אם שכחתי משהו)? היו פה בחירות חופשיות, העם אמר את דברו, הממשלה עוד לא קמה בכלל, אבל כן, היא תקום בסוף, ותיישם את המדיניות שבשבילה נבחרה. ככה זה בכל הדמוקרטיות בעולם. מה אתם מלמדים שם בשיעורי אזרחות אם לא את זה?

ותגידו, עד היום בכלל שמעתם על היחידה הזאת במשרד החינוך, גפ"ן, שאתם פתאום נחרדים מהעובדה שהיא עוברת למעוז, הדמון החדש שלכם? ולמה כל כך קל לשווק לכם אויב? באיזה רגע בדיוק החלטם לעבור מרק לא ביבי לרק לא אבי? נכון, יש לו זקן גדול, כיפה גדולה וחולצה גדולה. אז מה. ולמה בעצם אסור לו בעצם להחזיק בעמדה שהיא לא העמדה שלכם? זה לא חוקי? זה סיבה למרד? ומה ההיסטוריה? האיש שנים בשירות הציבורי. הוא היה מנכ"ל משרד הפנים ומנכ"ל משרד הבינוי והשיכון. אז אולי תחכו שנייה עם הכאוס שלכם עד שהוא ייכנס לתפקיד? בסופו של דבר מכל מה שקורה כאן במערכת הפוליטית בשנים האחרונות, זה הכי מדאיג. הקלות הבלתי נסבלת שבה אפשר להסית ולהמריד ציבור אינטליגנטי ושוחר טוב, אבל עם אפס ביקורתיות, היא פשוט מייאשת. ואיך אמר לפיד? זאת רק ההתחלה. אז קניתם אטמים? ●

לא האלימות נגד ערבים שמגיעה בגלל הימין. להאשמות האלה אנחנו כבר רגילים. זאת האלימות באופן כללי, בכבישים, במגרשי הכדורגל. טוב שהוא לא אמר שהאלימות במגרשי הכדורגל בשבת מתחילה בציונות הדתית.

3 היה אפשר להסתפק בתחושות חמלה מול מה שיוצא מהפה (אני עדיין מחפש לזה שם) של כל הלשעברים האלה. לא צריך להיות פסיכולוג עם התמחות בתחום הפנסיונרים של מערכת הביטחון כדי להבין שאנשים שכל חייהם היו רגילים להוריד פקודות ושכולם יצדיעו להם, מתקשים להתרגל לפרק בחייהם שבו גם הצבא נגמר וגם החיים הציבוריים באזרחות נגמרו. אז הם מוציאים את זה על ביבי. האיש שבגיל 73 מתחיל פרק חדש ומשמעותי בחייו. או על כל מחנה הימין ש"משתלט" להם עכשיו על הצבא ועל המשרד לביטחון פנים. אבל כשהמרירות הזאת, והתסכול, והשנאה החולנית, קונים שביתה בלב ההמונים, זה כבר משהו אחר. וזה לצערנו מה שקורה. איכשהו זה תופס, זה מתיישב על הלב. רבים בימין הגיבו בגיחוך על דבריו של גדי איזנקוט שהוא יצא לרחוב בראש מיליון מפגינים. הרי הוא לא הצליח להוציא אנשים להצביע למפלגה שלו, אז לרחובות? מי רואה אותו יוצא ויוצא?

אבל אני אומר: אל תגחכו. כלומר, תגחכו, זה באמת מצחיק, אבל זה יקרה. מיליון איש יצאו פה לרחובות. זה לא יקרה בשבוע אחד אבל זה יקרה. הרבה יותר מהר ממה שאתם חושבים. מחנה השמאל חייב איום דמיוני כדי להתאחד סביבו בהמוניו. זה מה שנותן להם תחושה טובה כזאת. הנה, אנחנו אזרחים טובים. אנחנו שונאים. אני יודע את זה בבירור כי ראיתי איך זה קרה בבלפור שלב אחרי שלב. כתושב האזור הייתי שם ממש ביום הראשון. בעצם לפני היום הראשון. בגלל הקורונה התפללנו בגינה ציבורית ברחביה. באחד הערבים, הסתובבתי קצת בין מנחה לערבית ברחובות הסמוכים, ואז ראיתי מול בית ראש הממשלה קומץ מפגינים באוהל קטן. אתם יודעים, כמו שתמיד יש מול בית ראש הממשלה. אבל הפעם הייתה שם גם נידת שידור והיה שם גם כתב שעמד ודיווח למהדורה שעכשיו יש פה מפגינים בודדים אבל מחר יהיו פה אלפים. האם הוא דיווח על המציאות או יצר אותה? תחליטו אתם, אבל למחרת היו שם אלפים. ומאז כבר לא הסתפקו בניידת שידור אחת ובכתב אחד. נפתחו אולפנים, נערכו משדרים מיוחדים בכל מוצאי שבת. ואז הגיעו עשרות אלפים.

והיה מזעזע לראות מקרוב את האבולוציה של המחאה הזאת: זה התחיל באנשי קצה כמו סדי בן שטרית ואמיר השכל ובני גילם וסגנונם, המשיך בצעירים אנרכיסטים שחברו להפגנה עם קריאות לאלימות ועם נסיונות לפרוץ מחסומים ולהתעמת עם שוטרים, ואז קרה דבר שהדהים אותי: ראיתי במו עיניי איך אלפי אנשים טובים, מה שנקרא מלח הארץ, עולים בהמוניהם לירושלים בכל שבת עם מבט של "אין לי ארץ אחרת גם אם אדמתי בוערת" בעיניים. הם האמינו בזה בכל ליבם. והם לא באו לבד. הם הביאו אתם גם את הנכדים כדי שילמדו שיעור בדמוקרטיה. ואז נפלה הממשלה. וכל האנשים האלה שנסעו כל הדרך לירושלים בכל שבת כדי להפגין נגד השחיתות של נתניהו הכתירו עליהם את בנט עם השישה מנדטים כראש ממשלה, בשותפות האחים המוסלמים. והשקט חזר לשכונה.

4 עכשיו זה הולך לחזור. אני מריח את זה. שימו לב איך בכל ריאיון, ואפילו בכל דיווח עיתונאי על הקמת ממשלה, מזכירים את הביטוי "לצאת לרחובות". אומרים את זה אפילו

1 "איזו גאולה שחזרת משדה הקרב הפוליטי להאיר את התדרים היפים", כתבה לי קוראת נאמנה בתגובה לטור האחרון על הקשר המרגש של ליהיא לפיד עם סבה הגדול, הרב עמיאל, רבה של תל אביב. והוסיפה: "וכל הכבוד על הלחימה חסרת הפשרות. עת להילחם ועת לאהוב".

תודה על התגובה המחזקת. על הרישא וגם על הסיפא. אבל לצערי מוקדם לחגוג את חזרת הלוחמים בשלום משדה הקרב הפוליטי. המלחמה נמשכת במלוא עוזה. נכון, לכאורה המערכה הוכרעה בניצחון ברור. וההיסטוריה מלמדת שניצחונות ברורים מקנים שקט ושלווה. מי רוצה להישאר בשדה הקרב? אף אחד. בטח לא הצד המפסיד. אבל הפעם הסיפור שונה. הארץ לא תשקוט ארבעים שנה וגם לא ארבע שנים. כאן היריב המובס ממשיך לירות אש תופת. עת להילחם ועת להילחם. לא בגלל שיש לו סיכוי לנצח. הסיכוי שלו הולך ופוחת עם כל משמרת במחלקת היולדות של מעיני הישועה ושערי צדק. הדבר היחיד שנותר לו לעשות כדי להגדיל איכשהו את המחנה שלו הוא ליצור פה תחושת כאוס: נתניהו הורס את המדינה. נתניהו מוכר את המדינה. נתניהו מפרק את משרד החינוך. נתניהו חלש ונסחט כי מעניין אותו רק המשפט שלו. השיטה הזאת הצליחה להוריד את נתניהו ואת הימין מהשלטון (לזמן קצר, ברוך ה'). היא הצליחה להעביר אנשים תמימים מגוש הימין לגוש השמאל באמצעות הצבעה לגדעון סער. הקמפיין עבד עליהם. ובמובן מסוים הקמפיין הזה עבד גם על אנשים בגוש הימין, שהמשיכו להצביע לימין אבל אמרו: די, נמאס כבר מכל היום ביבי ביבי. בואו נשים את ישראל כ"ץ בראש גוש הימין ויהיה פה שקט.

ואז הגיעו הבחירות האחרונות, עם התוצאה הברורה כל כך, אבל השקט לא הגיע. והוא גם לא יגיע. תשכחו מזה. הרעש צפוי רק להתגבר. וכדאי שתתחילו להתרגל. תקנו אטמים טובים. זה עתיד ללוות אותנו בעזרת ה' ארבע שנים מלאות. כי זאת האסטרטגיה של קברניטי השמאל. ברמה הלאומית וגם ברמה המקומית. לעורר סכסוכים בין ימין לשמאל. בין דתיים לחילונים. הדתה. הדרה. כל המילים המפחידות שהם המציאו והצליחו להחדיר לעברית המדוברת. הם אלופים בזה. בליצור מצג שהוא כאילו הכול פה בוער. שמתם לב כמה פעמים ביום אתם נתקלים במילה "כאוס"? היא נכנסה פה חזק מאוד לאחרונה. היא ממש להיט. וזה לא במקרה כמובן. אם הכול פה כאוס, אז חייבים להחליף את השלטון. דחוף. אפילו שרק לפני רגע היו בחירות והעם אמר את דברו. אז מה. אל יאוש, יהודים. עוד מעט יהיה כאן כאוס גדול והעם ישתכנע להצביע למישהו אחר. ואגב, זאת האסטרטגיה של השמאל גם ברמה העולמית. זה מגיע משם. לפרק, לסכסך, עולם שמרן עדי יסוד נחריבה.

2 בוויכוח הפוליטי האינסופי כל צד מצטט טוקבקים אלימים וגסי רוח של אנשים מהמחנה השני כדי להוכיח עם מי יש לנו עסק, זה לא הוגן כי על כל בהמה שמאלנית אפשר למצוא גם בהמה ימנית, וכן להפך. הרשתות הוציאו מאנשים מסוימים בשולי המחנה, בשולי המחנות, זוהמה נוראה. אבל מה בינה ובין הרוב המנומס? לכן אני לא נוהג לצטט קיצונים אלמונים. רק אנשים מכובדים עם שם, עם פנים ועם רזומה מפואר. נתחיל ביהודי בשם דן חלוץ. טייס קרב מוערך, מפקד חיל האוויר, רמטכ"ל צבא הגנה לישראל, שאמר השבוע בריאיון לכאן רשת ב' כך: "יש כתובת אחת לכל הכאוס, וזה הנאשם שמיועד לתפקיד ראש הממשלה. הוא נוהג מבחינתי ובראייתי כמו נאשם נמלט שמתנקש ברכבי המשטרה שמנסים לחסום את דרכו, ובסוף יוצא מהדלת וירון בשדות עד שהוא יילכד". וואלה.

והנה עוד רמטכ"ל לשעבר, משה יעלון, בריאיון לרדיו 103: "אנחנו נמצאים פה במצב כאוטי... הכול נובע מזה שיש לנו ראש ממשלה שמ־2017 מוכר את המדינה לצרכים שלו כדי להימלט מספסל הנאשמים". בהמשך הריאיון האשים יעלון את נתניהו במהומות שומר החומות. מה גרם לאירועים לפרוץ? האלימות הרצחנית בערים המעורבות? ירי רקטות על ירושלים? זה אולי מה שאתם חושבים. אבל מה אתם מבינים בביטחון? "כשנתניהו הבין שהולכת לקום ממשלה שהולכת להחליף אותו, שקמה בסוף, אז הוא חשב שאולי משבר ביטחוני יפתור את העניין", קבע בוגי.

ולסיום, הנה עוד איש צבא מוערך לשעבר. אלוף משנה במילואים, מפקד סירות מטכ"ל לשעבר, השר עמר בר לב. בריאיון לאותה תחנה הוא מאבחן: "בשבועות האחרונים אנחנו רואים גל של אלימות בכבישים, במגרשי המשחקים, על נהגי אוטובוסים. חלק מזה זה מספר המנדטים שקיבלה הצינונות הדתית, אותם 14 מנדטים". שימו לב: זאת

חופשות איכות למשפחה הדתית

KOSHER

KE

EUROPE

אשר & more

לא פסחנו על אף פרט

פסח מושלם בבולגריה

עשרה ימים של חופשה בלתי נשכחת בריזורט 5 כוכבים
Aquahouse Hotel & SPA

מטבח שף כשר למהדרין ללא קטניות וללא שרויה

שלל מופעים פעילויות
ושיעורי תורה

מועדון
ילדים

אפשרות לסדר
משפחתי

פנסיון
מלא

מרחב ספא
ענק ומפנק

חוף ים פרטי
11 בריכות פנים וחוף

מגיעה לכם חופשה אמיתית.

לפרטים והזמנות: 058-6130011
או חפשו בגוגל 'פסח ריזורט בבולגריה'

www.kosher-eu.com

KE

מופע "בול בפוני"
ג'קי לוי ועירן צנחני

נויה מנדל

ג'קי לוי

הרב אמנון בזק

מדורת השבת

היה זה לפני חודש בערך כשאשתי נכנסה למטבח ובישרה לי שהבן שלנו חג'דומט. נכנסתי מיד לכוננות. "חג'דומט זה הוזה שלא מצליחים לחשב מספרים, נכון?" הזדעזעתי, "לא נורא, נשלח אותו למטפלת הטובה ביותר וגם נדחף לו כדורים אם יש צורך". "אתה חושב על דיסקלקוליה", תיקנה אותי היעקבינית, "חג'דומט זה אומר שהבן שלנו מכור לבני עקיבא". "יותר גרוע", התייפחתי, "לזה עוד אין טיפול. המדע עוד לא שם, לצערנו. אפשר לנסות באמצעים טבעיים לפתח אצלו ציניות כלפי דברים, אבל בכנות אני אומר לך: הילד לא שם". "זה דבר טוב, יא מדורב", אשתי התחילה לאבד את הסבלנות.

"מדורב זה הוזה שלא מצליחים לחשב מספרים?" "לא, אמרתי לך שזה דיסקלקוליה". "את בטוחה שאמרת?" "בוודאות, יש לך בעיות של זיכרון לטווח קצר". "מה שנקרא דיסקלקוליה!" הצלחתי לייאש את אשתי ולהרוויח קצת זמן לעכל את הבשורה. זה לא סוד לקוראי טור זה ולסטוקרים שלי בכללי שאני ובני עקיבא לא חד הם. משהו שם אף פעם לא התחבר וזכורה לרעה הפעם שבה שכנעו אותי למרות הניסיון האפסי שלי בתנועה להיות שליח בסניף בחיפה. הכול התנהל למישרין עד המפקד שבו החניכים לא הצליחו שלא להבחין שהשליח לא יודע את מילות ההמנון. רוצה לומר, את המנגינה ידעתי, המילים אפעס היו מלמולים חרישיים של שיר מזמור לאסוף. היה נראה לי ראוי.

אבל לא זו הנקודה. הנקודה היא שאירועי חודש ארגון הנוכחי חשפו אחת ולתמיד שבני עקיבא, התנועה הערמומית שהעמידה פנים במשך שנים כאילו התייאשה ממני, פשוט חיכתה לשעת כושר וארבה לייסוד היעקביני הראשון כדי לגייסו לשורותיה המתרחבות. וכך, אחרי 29 שנים ארוכות, הצליחה בני עקיבא סוף סוף לגרור את יאיר יעקבי לאירוע הת"סים שבו מעולם לא דרכה כף רגלו.

ובאמת, כסירון בתחום הגעתי למגרש במוצאי שבת בשעה הנקובה רק כדי להבין למה התכוונו חכמינו כשאמרו "שעון בני עקיבא". אני חשבת לתומי שמדובר על שעון מיוחד שבמקום אותיות יש בו אידיאלים. "מה השעה?", "רבע לערבות הדדית". כזה דבר.

אבל מתברר שזה סתם שעון שמאחר ולא מראה את השעה הנכונה אף פעם. מילא, נלמד להבא.

לכשהתחיל האירוע הדבר הראשון שלמדתי היה שת"סים זה ראשי התיבות "תרגילי סדר", ולא "תיקון סופרים" כפי שסברתי מלכתחילה. מתברר שהחניכים לא מתקבצים יחד כדי ללמוד את טעמי התורה, אלא כדי להתהלך אנה ואנה עם דגלים משל היו חיילים של צבא ארטיסטי במיוחד. את תרגילי הסדר, או הת"סים, יש לבצע למנגינת שיר חסידי קצבי. רצוי של להקה לועזית שחבריה לא יוכלו להגות

את שם השבת החדש גם אם חייהם יהיו תלויים בזה. את שם הלהקה לא זיהיתי, רק ידעתי לפי עוצמת ה-R האמריקאית במילים "ירושלים אורו של עולם" שהייתי סוטר לסולן שלהם עם לחי חמור לו היה נופל לידי. אבל זה אולי כבר עניין לטור אחר. בכל אופן, צריך להודות ביושר שהאירוע המדובר אכן מקפין ומשובב נפש.

"עכשיו הם יעשו צורות עם הדגלים", הסביר לי היעקבין הבכור. ואכן הדגלים המוכשרים ובראשם אלון, בחור עם חוש קצב מפותח ואבא שיש לו מעשנה שאי אפשר להפסיק לשמוע עליה, יצרו מיני צורות נהדרות ומפתיעות. בהתחלה הם יצרו את האותיות ת' וע'. "זה תורה ועבודה", לחש לי היעקבין. "תיקון סופרים זה בטח לא", אישרתי בביקורת. אחר כך ראינו מגן דוד ומנורה, וכשאיתו את המילים

צה"ל אחד הדגלים קצת איבד אוריינטציה ויצא שהצדענו כולנו לצד"ל. טוב מאוחר מאשר לעולם לא. אחרי הדגלנות המצוינת פצחו הבנים של הרוא"ה בריקוד מיוחד שמיד ראיתי שהוא מגניב, כי הם לבשו שחורים ועטו משקפי שמש למרות שהיה כבר לילה. יותר מגניב מזה אין. מפה לשם הם חשפו באמצעות הריקוד ששם השבת החדש הוא כפיר. מיד זיהיתי את הרגע המכונן של הערב והתחלתי לקפצץ בהתלהבות ולשאוג "כפיר! כפיר!" הבן שלי התרחק ממני בצעדים מהירים ונבוכים כאילו הייתי עוטה משקפי שמש ביום - איש שהוא הפך המגניב. או אז הבנתי שיש עוד עניין בבני עקיבא - לשקר ולרמות את הציבור לחשוב שהשם של השבת החדש הוא בעצם לא השם של השבת החדש. וזו להזכירכם תנועת הדגל של הצינונות הדתית! לא על זה חלמו מייסדי התנועה, שכרגע אני זוכר מי הם בדיוק כי מעולם לא ידעתי.

מפה לשם קברתי את עצמי בחולות עד תעבור המבוכה, ובזמן הנותר נחשף שם השבת האמיתי - קווה. שאלתי את הבן שלי אם יצאנו ידי חובה ואפשר לחתוך כבר הביתה, אבל מתברר שעדיין היה מפקד לפנינו. המגרש התמלא בכל חניכי התנועה שנעמדו לפי שבטים, יחד עם כמה הורים מורעלים שהתייצבו ל"עמוד נוח" עם הילדים.

"אלה סובלים מדיסקלקוליה", לחשתי בידענות למר דוקן שעמד לידי.

"אתה מתכוון חג'דומטים", הוא ענה. "אתה דיג'מון בעצמך", התרסתי כלפיו והתרחקתי כמטחוני קשת.

אחרי זמן שנדמה היה כמו נצח נגמרו המורלים, והבן שלי התייצב לידי לבוש בסווטשירט החדש שקיבל עם לוגו התנועה וציור חמוד של שבת נבטים מאחורה. "עכשיו אפשר ללכת", הוא אמר, שמח וגאה. "ברור ברור", אמרתי לו והתחלנו ללכת לרכב. וזה לא שהיה קר במיוחד באותו ערב, אבל איכשהו יצא שהתחשק גם לי סווטשירט. ●

אחרי הדגלנות המצוינת פצחו הבנים של הרוא"ה בריקוד מיוחד שמיד ראיתי שהוא מגניב, כי הם לבשו שחורים ועטו משקפי שמש למרות שהיה כבר לילה. יותר מגניב מזה אין. מפה לשם הם חשפו באמצעות הריקוד ששם השבת החדש הוא כפיר. מיד זיהיתי את הרגע המכונן של הערב והתחלתי לקפצץ בהתלהבות ולשאוג "כפיר! כפיר!"

כאתר

MyHeritage

הצליחו ליצור

אפליקציה שתארוס

לתמונה של סבא

רבא שלי לזכר, אבל

תבקש מהם לזרוס

ליד שלי לזכר רזע

הקט זה לא כלל

בנט תובע את כל הצינים שפרסמו
כאילו הוא יפיל את ביתו במיליון שקלים.
הצינים בתל אביב פרסמו שבכסף שיקבל
בתביעה בנט מתכנן לשפץ את ביתו

העקבות ההפסד כשמינית האחר
הספרדים התחילו להפיל סליחות
מוקדם השנה

בזמן חורף של שיצור ב' אני

והחברותא שלי החלטנו, מתוך

מאמץ להתמודד בתפילת שחרית,

לקיים התעוררות שבה בכל פעם

אחד לא קם לתפילה הוא זריך

לקנות לשני סופגניות.

הקונספציה קרסה

כשהבנו שכשנינו

לא קמים לתפילה

- שנינו מקבלים

סופגניה

סגור פרנח סגור

ישיבת אורות שאול תל אביב ומדרשת הגולן שמחים להזמין
לסוף שבוע של שבת שירה, פרשת בשלח
על קדושה ופתיחות, מסורת וחדשנות, בדור של גאולה

י"א - י"ג בשבט | 2-4.2.23 | חמישי עד מוצ"ש
בבית הארחה מדרשת הגולן

התוועדות חסידית

עם אמן הקלרינט
חיליק פרנק

בהשתתפות:

הרב אליעזר מלמד
הרבנית ענבל מלמד
הרב תמיר גרנות
הרב איתמר אלדר
הרבנית אסתי רוזנברג

האירוח על בסיס פנסיון מלא

להרשמה הכנסו לאתר מדרשת הגולן: www.mhg.rgl.org.il

בטלפון: 072-2567166 | בהודעת וואטסאפ: 050-5910891 | במייל: res@mhg.org.il

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

בשע"א טובה ומוצלחת

ידעתי שלחתן בת זה לא כמו לחתן בן. מה שלא ידעתי זה מה באמת קורה ביום החתונה

הזה של היום מתפצל לשלוש משימות: לנהוג, לרקוד, ולדאוג שבשום פנים ואופן הכלה לא תראה את החתן שבדיוק סיים להצטלם והולך לשחק בפלייסטיישן.

בחתונות של הבנים אמרו לנו להגיע לצילומים משפחתיים בערך שעה לפני כל המוזמנים. בחתונה של הבת קיבלנו הוראה חד-משמעית להתייצב בצהריים ביער חולדה, שנקרא ככה בגלל המוני החתנים והכלות שמצטלמים בו במשך שעות ארוכות עד שהמצלמה מעלה חלודה. הצלמים המנוסים מתקתקים את העבודה ביער בשיטת הסרט הנע בשלושה מוקדים - שדרת האקליפטוס, הכרם והשטח הפתוח, שם השמלה של הכלה מסתבכת בקוצים וכל המשפחה מתיישבת על הארץ כדי לשלוף אותם אחד אחד (תמונה נהדרת לאלבום המשפחתי) בזמן שטייסות של רחפנים צוללות לעברם ומנציחות את הרגע הקדוש לפני שהכול ייגמר ותרד עליהם החופה. כלומר השקיעה. לא, לחתן בן זה לא כמו לחתן בת. וזה עוד לפני שדיברנו על ההתרגשות, והדמעות, והרגע הזה שאתה קולט שאתה רוקד עם המון אנשים שאתה לא מכיר כי הבת שלך ואשתך רוקדות בלעדיך אי שם מעבר למחיצה, יחד עם החברות המדהימות שלה שהביאוה עד הלום, ובסוף האירוע, בדיוק כמון, נפרדות ממנה בחיבוקים ובנשיקות ובברכת אחותנו את, היי לאלפי רבבה. באמת הגיע הזמן שגם הן ימצאו חתנים מעולים כמותן, ויחד, כאיש אחד, בלב אחד, יפסעו אל עבר השקיעה והבשעא.

אולי באמת עדיף שחמט

חמש הערות לשבוע השלישי של גביע העולם בכדורגל:

- גרמניה בחוץ, בלגיה ודנמרק עפו, איטליה אפילו לא הגיעה, והפרשנים אומרים שמונדיאל בלעדיהן זה לא אותו הדבר. אלה אותם פרשנים שמסבירים לנו שהימין והחרדים לא יכולים לנהל מדינה כי רק האיטלקים והגרמנים - סליחה, השמאלנים הנאורים - יכולים להוביל את המונדיאל. כלומר את ישראל. האמת? טוב שהם עפו. כן, גם גרמניה ובלגיה.
- מישהו צריך להסביר לגאונים בפיפ"א שאתה לא יכול גם לעשות מונדיאל שכולו שחיתות במדינה תומכת טרור וגם להילחץ מהחולשה של הנבחרות הקלאסיות, מה שעשוי לגרום למאות מיליוני אוהדי כדורגל להבין שאולי באמת עדיף שמסי ורונלדו יעזבו אותנו במנוחה וילכו לשחק שחמט.
- אז אתם בעצם אומרים שלפסול התקפה בגלל טכנולוגיה שזיהתה ששחקן התקפה היה בנבדל עם השפיץ של הקצה של הציפורן זה סבבה, אבל להקפיד שאותו קצה ציפורן לא ידליק את האור בשבת זה פונדמנטליזם. כן, בטח. הגיוני.
- האנגלים הם עם מסורתי, לכן הם מקפידים בכל טורניר בינלאומי להצליח בשלבים המוקדמים ולפשל בגדול ברגע האמת. אפילו ביורו, כשכבר הצליחו להגיע לגמר, הם עשו את כל השטויות האפשריות והצליחו להפסיד לאיטליה בפנדלים. האם מול צרפת במוצ"ש הם ייהפכו לפרוגרסיביים וישברו את המסורת? ספוילר: אל תעצרו את נשימתכם.
- רק אחרי שקבענו את התאריך לחתונה מישוה גילה לנו שבאותו ערב יש שמינית גמר ואולי כדאי לדחות כדי שהאורחים ירקדו עם החתן והכלה ולא יעדיפו את אמבפה ודמבלה. אבל עם כל הכבוד לאנגליה נגד סנגל, לא ראיתי במהלך הערב אפילו אחד שישב מול המסך במתח. אולי בכל זאת בניית בית נאמן בישראל מעניינת יותר מ-22 מקועקעים שרודפים אחרי כדור. אבל יכול להיות גם שהם הסתירו את הטלפונים מתחת לשולחן בכל פעם שהתקרבת. ●

אינה דומה שמלה בלבן ברבור ללבן שמנת, ומי שלא מבין זאת הוא דביל. הזוג המאושר

הצלמים המנוסים מתקתקים את העבודה ביער בשלושה מוקדים - שדרת האקליפטוס, הכרם והשטח הפתוח, שם השמלה של הכלה מסתבכת בקוצים וכל המשפחה מתיישבת על הארץ כדי לשלוף אותם אחד אחד בזמן שטייסות של רחפנים צוללות לעברם ומנציחות את הרגע

"שתדע לך, לחתן בת זה לא כמו לחתן בן", הם אמרו לי, כאילו שלא ידעתי. יש הרי איזה מיליון הבדלים בין חתן לכלה: החתן חובש כיפה והכלה לא, הכלה לובשת שמלה והחתן לא (ברוב המקרים), החתן שובר כוס והכלה לא (ואם היא שוברת זה לא באשמתה), הכלה קובעת איך תיראה החתונה והחתן לא. מה שלא ידעתי זה שההבדלים האלה הם רק קצה הקרחון, אם אפשר לקרוא ככה לאוקיינוס ההכנות והארגונים שלקראת החתונה.

את ניצני ההבדלים בין החתן לכלה אפשר לראות כבר בסצנה של בחירת הבגדים לקראת החתונה. החתן נכנס לחנות, מודד שתיים-שלוש חליפות ובסוף בוחר את זו שאמא שלו אומרת לו לקחת. האחיות שלו כבר צריכות לשריין ימים שלמים לצורך מסע מפרך בין חנויות הבגדים, והכלה, הו הכלה, נודדת בין תופרות מדופלמות לחנויות בוטיק וגמ"חים כדי למצוא את השמלה בעלת הגזרה המתאימה עם התחרה הנכונה והלבן המושלם, שהרי אין דומה לבן ברבור ללבן שמנת, ומי שאינו מבין זאת הוא או דביל, או גבר, או שניהם.

אבל ההבדל הגדול והבולט בין לחתן בן ובין לחתן בת הוא לוח הזמנים ביום החתונה. שני בנים חיתנתי (האמת שהם התחתנו לבד, אני בעיקר השתדלתי לא להפריע), ואחרי החתונה של הבת אני יכול להעיד שזה באמת דבר אחר לגמרי. ביום החתונה של הבן הוא קם בבוקר, טבל במקווה, נסע עם שני מלווים להתפלל בכותל ובזמן שנשאר עד החתונה הם ישבו בבית ושיחקו בפלייסטיישן. אצל הבת היו ארבע מלוות (יכול להיות שהן ניסו לרמוז שנשים שוות פי שניים?), הן הגיעו אלינו יום קודם והיו איתה כל הלילה, כנראה כדי לשמור שלא נהרוס את הקישוטים המרהיבים שהן תלו בחדר שלה ובכל רחבי הבית. השכם בבוקר הן קישטו את המכונית, יצאו לתפילת שחרית רעננה בטבע, ובשמונה בבוקר התייצבו לחלק החשוב ביותר של היום: בואה של מעצבת השיער.

"תסרוקת בשמונה בבוקר?" גירדתי מבלי משים בשפעת השיער שאין לי, "אז מה עושים בשאר היום?"

הן חייכו באדיבות, עד שהבינו שאני לא צוחק אלא סתם קשה הבנה. אחר כך המעצבת הסבירה לי לאט (חייבים, אני גבר) שבכל הכנה של כלה יש את הגבר התורן שמספר בדיחות אבא, כמו "מתי מסרקים גם אותי, הא הא?", "אני מעדיף איפור סולידי, אם אפשר", או "איזה צבע שיער הכי מתאים לי לקרחת?", עד שאשתו גואלת את הבנות מייסוריהן ושולחת אותן לשבת בצד ולבדוק אם רשימת המוזמנים לחתונה עדיין בתוקף.

לטובת הגברים שבינינו, שכמוני לא מבינים למה מתחילים עם התסרוקות כל כך מוקדם, זה הלוי"ז של עיצוב השיער: בשמונה בבוקר מתיישבים מול המראה והמעצבת מתחילה לסרק. בשמונה וחצי עדיין מסתרקים, בתשע ממשיכים להסתרק, ברבע לעשר משפריצים ספריי, מחכים כמה דקות וממשיכים להסתרק. נשים קוראות לזה חלום, גברים קוראים לזה באסה, גברים דתיים קוראים לזה בשע"א (ברוך שלא עשני אישה). במשך כל הזמן הזה החברות שרות ורוקדות סביב הכלה כדי להביע את התרגשותן מכך שהן עדיין חופשיות ומאושרות בעוד לה אסור לנשום כדי לא להרוס את הקונסטרוקציה בשיער. הן גם משמיעות ברקע שירים עם המון טראנסים וים-ים-ים שעושים שמייח, אם כי אצלנו בוורשה כשהיו רוצים לשמוח פשוט היו נכנסים לבד לחדר ושומעים בשקט שירי חושך. ככה זה, הדור הולך ופוחת.

אחרי שנגמרת מלאכת הבשעא בשעה טובה, אי שם במעמקי הצהריים, הכלה לובשת את השמלה החגיגית (עניין מהיר למדי, לא יותר משעה עבודה ושלוש חברות שעוזרות לה) ויוצאת להצטלם ביער חולדה עם המלוות, שהתפקיד שלהן בשלב

הזדמנות

נדירה

הדירות הטובות
נחטפות מהר.
בחרו עכשיו
את הבית הבא
שלכם בפרוטיאה
באלקנה, ותיהנו
מכל היתרונות:

מחירים אטרקטיביים
שלא יחזרו

חניה
צמודה

מרכזת
סוכה

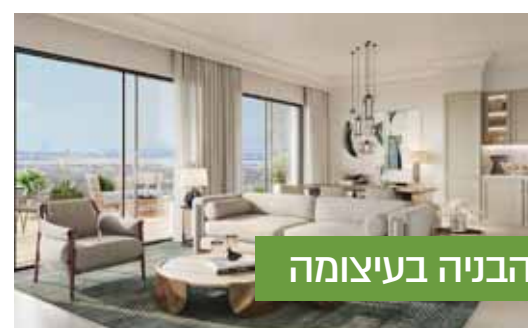

דירות מרווחות
במיוחד

פרוטיאה באלקנה - דיור מוגן לקהילה הדתית

תיהנו מהגב החזק של רשת
פרוטיאה שיצרה עבורכם
את השילוב המושלם
של אווירה דתית, חמה
וקהילתית יחד עם חוויות
מגורים איכותיות בדירות
מושקעות שעוצבו במיוחד
עבור החיים הטובים.

הבניה בעיצומה

ההדמיות להמחשה בלבד

פרוטיאה באלקנה
מאמינים בחיים הטובים

לתיאום התקשרו:
***9405**
www.proteahomes.co.il

מוזמנים לביקור
בדירה לדוגמא

זה לא רק אבי מעוז

הסערות המתקשרות סביב תוכניותיו של יו"ר מפלגת נעם מתעלמות מסוגיות הרוח גורל פי כמה: מערכת החינוך הקורסת, השיח שחדר לבתי הספר בחסות הפרוגרס וגם הזהות היהודית שכמעט נעדרת מסדר היום החילוני

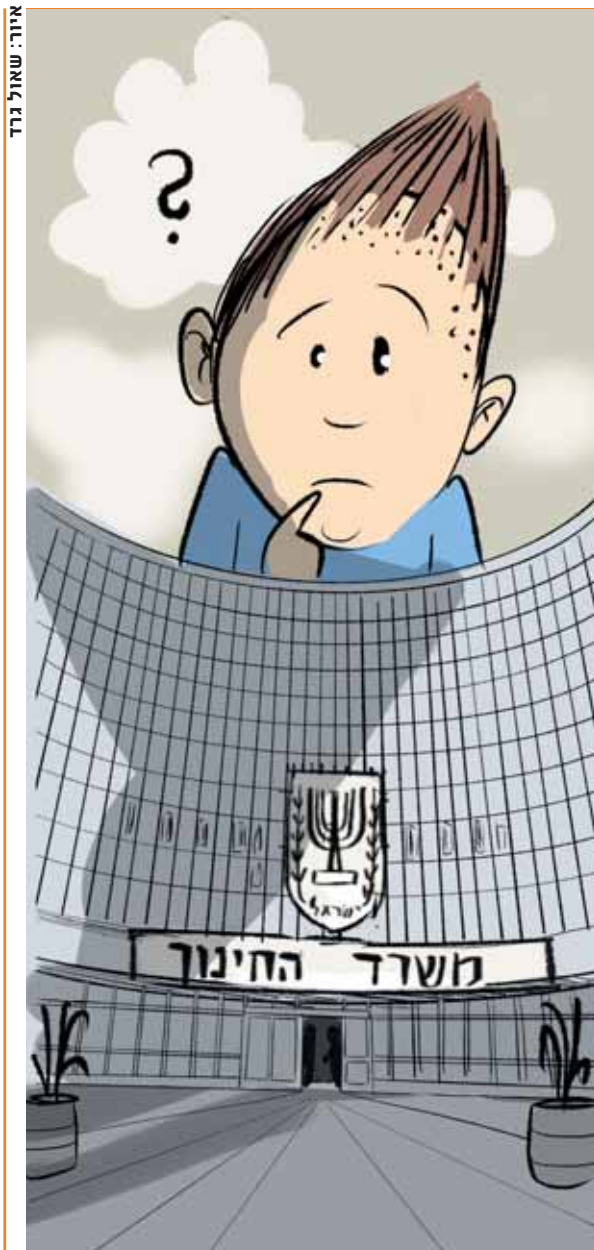
תוכניות גפ"ן נכנסו תוכניות ברוח פרוגרסיבית ויש דחיפה של גורמים מסוימים להשתמש דווקא בהן. בזה מעוז רוצה להיאבק, וזה מורכב.

הפרשה הזאת מעוררת לא מעט שאלות. הראשונה שבהן היא סוגיית שומר הסף: מי קובע מה הגבולות של התוכניות והאם החומות הן גמישות? כי אם כן, כל מי שחוגג היום על כך שמעוז הוא השוער, עלול לבכות בסיבוב הבא כשמישהו ממפלגת העבודה יהיה הש"ג של התוכניות. ומה יהיה אז? אולי לא כדאי בכלל לאפשר לתוכניות שעוסקות בנושאים כאלה להגיע מגורמים חיצוניים לבית הספר? ואיפה ההורים בכל הנושא הזה? האם יש להם מילה בשאלה מה ילמדו הילדים שלהם ומה לא? הרי פעמים רבות הילדים הולכים לבית ספר לפי אזור רישום ולא לפי בחירת ההורים.

אבי מעוז הפך לסמל של כל מה שרע בעיני השמאל. אבל אם השמאל היה משיכל להביט במראה, הוא היה רואה שמעשיו הם שהכניסו את מעוז לתפקידו. השיח הפוסט-לאומי, שיח תוכני המגדר שנכנסו בסערה לבתי הספר ודחיקת הזהות היהודית לשוליים - הביאו לתגובת הנגד. השמאל לא עיכל עדיין שהוא מיעוט. קיצון שמושך לתגובת נגד קיצונית. הם כמו כן לא יראו את עצמם ככאלה, אבל רוב העם לא איתם. רוב העם שמרן בעמדותיו. הוא מכבד את אנשי הקהילה הלהט"בית ואולי לא שומר תר"ג, אבל כן מעוניין שילדיו יספגו יהדות, הוא מזדהה עם ערכי הלאום של העם היהודי וגם, מה לעשות, בשנה וחצי האחרונות, חלקו הגדול של העם סובל מביטחון אישי מעורער מאוד, כך שהמסרים על שוויון לאומי הם בשבילו אצבע בעין. העם אמר את דברו. מפלגה אחת שהובילה את האג'נדה האלה לא עברה את אחוז החסימה והשנייה קיבלה ארבעה מנדטים. כן, קיצון מוליד ריאקציה. אי אפשר לכפות מסרים שאנשים לא מזדהים איתם. בסוף מגיע יום הבחור והעם מחליט, ואת זה אבי מעוז וכל חברי הקואליציה ההולכת ונבנית צריכים לזכור היטב. לא לדרוך, לא לרמוס, לנהל מדיניות בלי לזלזל בדעות של האנשים שלא ניצחו הפעם בבחירות. היום אתם על הסוס, אבל תזכרו - המטוטלת תמיד נעה בשני הכיוונים. וזה לא רק ריאל פוליטיק, זו גם סתם הגינות בסיסית.

יהדות של סבא וסבתא

וראוי גם לעסוק בשכבה שמתחת למאבק הזה. כשמנקים את כל הזעם הקדוש שמוטח היום במעוז, מוצאים שם אמת כואבת מאוד. מנהיגות המרכז-שמאל צועקת שהיא לא רוצה יהדות כמו של מעוז, אבל האם יש לה יהדות אחרת להציע? עד כמה הציבור החילוני עוסק בזהות היהודית שלו? עד כמה תלמידיו מכירים תנ"ך, משנה, גמרא, יודעים מי היו רש"י ורמב"ם? עד כמה בני הנוער שלו מחזיקים בנכסים האלה, שלגמרי אמורים להיות שלהם? קבוצה קטנה להדהים לומדת ומלמדת את היהדות כתרבות. היא ניגשת למקורות, מפענחת, מפרשת, מאמצת אותם אל חיקה ומנסה להנחיל אותם הלאה. אבל זו קבוצה מוגדרת שלא מצליחה להתרחב. אולי כי מי שכן אכפת לו, רוצה יהדות כמו של סבא וסבתא ולא יהדות חדשה. אולי כי אנשים מביטים אל העולם שבחוץ לפני שהם מביטים פנימה לאוצר שמתחת לגשר. אז כולם צועקים היום מה לא. מישהו יודע מה כן? ●

המכללות להוראה כמעט ריקות. זה לא רק הכסף, זה חוסר היכולת לעבוד בתוך המערכת הקפואה הזאת. זה לא רק מעמד, זה גם חוסר היכולת להתמודד עם ההורים ועם הדרישות של הפיקוח ועם הרפורמות המשתנות. ומנהלים? גם שם אנחנו באוברדראפט מטרופ. וגננות? מישהו בכלל יודע שאין לנו עתודות?

כולם מדברים על אבי מעוז, אף אחד לא מדבר על משרד החינוך. משרד שהולך ומפורק לגורמי גורמים, סמכויותיו מחולקות בין ארבע מפלגות וחמישה שרים (בינתיים): ש"ס, הציונות הדתית (שני שרים), נעם והשר הרשמי מקוצץ האגפים שיהיה, כך נראה, מהליכוד. כולם מדברים על שני מיליארד השקלים שמעוז יהיה המוציא והמביא שלהם, אבל לא עוסקים בנושאת המטוסים הגדולה שנמצאת במשבר אדיר וזקוקה לעבודת שיקום יסודית ומעמיקה.

השבוע סיפרה לי חברה בפליאה שהמחנכת של הבת שלה נעדרה מבית הספר, ויום אחרי יום האפרוחה וחברותיה חולקו בין כיתות השכבה. מורה מחליפה אין. החלוקה בין הכיתות הייתה אקראית וזה, על קצה הטוש המחיק, מצבה של המערכת. אין מורים, המכללות להוראה כמעט ריקות. זה לא רק הכסף, זה חוסר היכולת לעבוד בתוך המערכת הקפואה והלא גמישה הזאת. זה לא רק מעמד, זה גם חוסר היכולת להתמודד עם ההורים ועם הדרישות של הפיקוח ועם הרפורמות המשתנות. וזו גם רוח הזמן. מי פונה היום ללמוד מקצוע שהוא שליחות? ומנהלים? גם שם אנחנו באוברדראפט מטרופ. וגננות? מישהו בכלל יודע שאין לנו עתודות? הילדים ממשיכים להיוולד ברוך השם, אבל מי יחבק אותם מחר בכניסה לגן?

ועוד לא דיברנו על טביעות האצבע הגדולות והמכוערות של הקורונה שהותירו מערכת מדממת עם מורים, קב"סים ופסיכולוגים חינוכיים שקורסים מרוב עבודה, ויועצים ויועצות שמנסים לנווט בין תלמידים ומורים שהעולם פתאום השתנה להם. וגם לא עסקנו ברפורמה שהשרה שאשא-ביטון קידמה בעוז ואמורה להיעלם מהמפה. אם כך יקרה, זו בשורה טובה מאוד, אבל שוב קיבלנו מערכת בטלטה.

ומה עם החמ"ד שכל כך נחלש בשנים האחרונות וזקוק למנהל חזק, מוביל ומכיל, מורים טובים במיוחד, תעודף ותקציבים של המשרד כדי שהמוסדות הלא מסגנים ימשיכו להיות בית לכל מי שדופק על דלתם? יש כל כך הרבה במה לעסוק כשמדברים על חינוך הילדים, אבל כולם מדברים על אבי מעוז.

מי יהיה הש"ג?

אבי מעוז זה קל. הוא הפך לדמון התורן שלא מפסיקים לתפוס עליו טרמפ להצהרות פומפוזיות. והרי מעוז, אם יהיו לו סמכויות, ייגע רק בשמנת, בתוכניות ההעשרה. האופי של בתי הספר יישאר בעינו, המורים ימשיכו לחנך לפי רוח המקום, שיעורי אזרחות יועברו, כמו תמיד, לפי התפיסות של המורה ואפילו לא לפי מה שכתוב בספרי הלימוד. שיעורי היהדות, אם הם קיימים, ימשיכו להילמד ברוח בתי הספר, ושיעורי ההומניסטיקה והפעילות החברתית כנ"ל. רוב המהומה היא על לא מאומה. אז לפני הכול, פרפורציה.

מעוז יהיה אחראי על תוכניות גפ"ן - תוכניות העשרה לתלמידים ולצוותי ההוראה. כל מנהל מקבל תקציב שממנו הוא מזמין תוכניות שונות. רובן המכריע, אגב, גיטרליות ונסובות סביב מדעים מדויקים, חינוך כלכלי, שיעורי חלל, קואוצ'ינג למורים. מיעוטן של התוכניות עוסקות בנושאים נפיצים כמו מגדר, להט"ב, פמיניזם, שוויון ודומיהם. וכן, בשער הרחב של

אקלקים יחקה!

ארגון צהר בשיתוף עמותת
עלה במיזם הדלקת נרות
חנוכה בבתי קשישים יחד
עם דיירי הבניין

דרושים מתנדבים

אקיום ההקלקה הבהתים

הפרויקט מתקיים בערים ירושלים ותל אביב
ביום שלישי של חנוכה, כ"ו כסלו 20.12

לפרטים: אסתי
hagim@tzohar.org.il

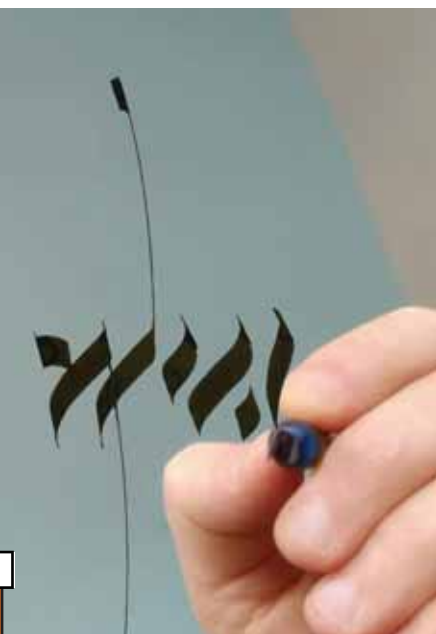
"על פי תפיסת העולם שלי,
אני יכול לתקשר ולנהל דיאלוג
עם עולם שונה משלי בלי
לזנוח את ערכי ועמדותיי".
שמעון אנגל

איך מגיעים שלושה בוגרי ישיבות ללמד במוסדות חילוניים נחשבים
 כמו בצלאל, מנשר ויזח? יוני שלמון (אנימציה), אליהו משגב
 (קליגרפיה) ושמעון אנגל (אנימציה ותקשורת חזותית) מספרים על
 ההתמודדות המתגרת כסטודנטים, על ההערכה המקצועית שזכו
 לה ממרצים שרחוקים שנות אור מאורח חייהם, ועל ההשפעה
 שמתרחשת באמצעות נוכחות כשוטה ושיח בין־אישי

עדי דוד // צילום: שם בראל

ל א קשה למצוא תוצאות מרעישות בחיפוש גוגל פשוט של הציורפים "סערה בבצלאל" או "סערה בשנקר". שני בתי הספר הנחשבים בתחום האומנות, העיצוב לסוגיו והתקשורת החזותית מסוגלים לנפק אחת לתקופה סערות תקשורתיות שבמרכזן יצירה סנסציונית של מי מהבוגרים או התלמידים של המוסד, ועל פי רוב המאזניים נוטות לצד מסוים. די אם נזכיר את יצירתה של הסטודנטית מבצלאל, שתלתה בשנת 2016 כרוז שעיצבה ובה נראה נתניהו ליד חבל תלייה ולידם מתנוססת המילה "תקווה" באנגלית. החקירה שנפתחה נגד הסטודנטית בהוראת היועץ המשפטי לממשלה דאז נסגרה.

בתערוכת הבוגרים באותה שנה בשנקר הוצגה יצירה שבה נראית בת דמותה של השרה איילת שקד כשהיא לא לבושה. נשיאת המכללה יולי תמיר הורתה לצנזר את היצירה, אך הצעד הזה עורר מחאה נמרצת משורה של חברי סגל במכללה שחתמו על עצומה בעניין. הדוגמאות הבודדות הללו, שאינן מתייחסות לאווירה הפוליטית הכללית (למשל, תמיכה בסטודנטים בבצלאל שלקחו חלק בפעילות טרור בשייח' ג'ראח), מלמדות עד כמה כניסה של אדם דתי וימני למקומות מעין אלו כרוכה באתגר שנראה כמעט בלתי אפשרי.

הניסיון לאתר לצורך הכתבה מרצים ומורים דתיים בתחומי האומנות במוסדות חילוניים להשכלה גבוהה התגלה כמשימה לא פשוטה. מתוך קומץ המרצים המוגדרים דתיים, יש מעט מאוד שגם מקפידים על ההלכה, גם פעילים בהווה וגם עוסקים ברוח ובעומק ולא רק בטכניקה. רבים מאלו שבכל זאת מצאתי מעדיפים שלא להזדהות בשמם.

כשפניתי אל ראש חוג ידוע, הוא סירב לדבר איתי. תלמידיו מעידים עליו שמעולם לא חשף את דעותיו. שיטת הלימוד שלו כללה הקניית כלים ויכולות טכניות בלבד. הוא לא עבד על תכנים. סירובו להתראיין נובע כנראה מרצון להישאר ניטרלי ומקובל על כולם, כפי שהוא עד היום.

אבל באומנות אין דבר כזה שאין דבר כזה, כפי שקבעה פעם אושיות טלוויזיה ידועה, ומתברר שזעיר פה זעיר שם פזורים חובשי כיפה המשמשים כחברי סגל במוסדות אומנות ועיצוב חילוניים נחשבים שמוכנים להזדהות. על פניו מדובר באתגר כפול ומכופל: מורה דתי לאומנות צריך להנחות את הסטודנט לפתח את היכולות שלו ובתוך כך לחשוף את עולמו הפנימי, שעלול בסבירות גבוהה להתנגש עם ערכיו של המורה. כיצד מתמודד מרצה או ראש חוג דתי כשעולם הערכים שעליו גדל מתנגש עם עולם הערכים שעליו לפתח בתלמיד במהלך עבודתו?

כתיבת סת"ם מכה גלים

את השיחה אנוהו מנהלים עם שלושה בוגרים

אליהו משגב, לשעבר מרצה לקליגרפיה בשנקר וב-HIT: "יש לי הרבה חברויות עם סטודנטים ומרצים מתקופת הלימודים. בשבילם אני הדתי היחיד שהם מכירים. אליהם יפנו כשיש להם שאלות בענייני מסורת סביב אירועים כמו אבלות או נישואין. עצם הנוכחות שלי בעולם החילוני משפיעה. סטודנטים ב-HIT שאלו זה את זה, כשלא ראו שהייתי נוכח: איך היה השיעור עם המתנחל?"

והפך חבר טוב של אנגל בעקבות הדיונים שצמחו ביניהם. "כך הפכתי לאסיסטנט בקורס שלו". קורס אתיקה ועיצוב הוא קורס חובה למחלקה כולה, כך שעקב עבודתו כאסיסטנט הפך אנגל לדמות ידועה ומוכרת בין שאר המרצים בבצלאל. **האם נתקלתם, בתור מרצים, בקונפליקט שנוצר מהדרישה לפתח בסטודנט אמירות שסותרות את עולמכם?**

שלמון: "עולם האנימציה הוא עולם רך יותר מעולם העיצוב. במחלקה לתקשורת חזותית יש לאנשים יותר צורך להיות חתרנים ופרובוקטיביים. לפעמים הפרובוקציה היא הנרש. אצלנו, באנימציה, יש עשייה טכנית מורכבת והאנשים יותר נוטים להומור, לכן הקונפליקטים פחות מורגשים. יחד עם זה, חשוב לומר שבתי ספר לאומנות אמורים לעורר דיון. לא הייתי חושב לעצור סטודנט מלהביע את העולה על רוחו.

"קונפליקט אמיתי יכול להיווצר מהאווירה הכללית של עולם האומנות. החיפוש אחר הגדרה של מהו אומן ומיהו יוצר עשוי להביא לשיפוטיות כלפי מי שאוחז בדעות מסוימות או בעל מראה מסוים. בהתחלה זה יצר אצלי מתח, אבל בהמשך חגגתי את היכולת להביא את עצמי. הרי בתי ספר לאומנות אמורים לעורר דיון".

האם מול הסטודנטים החילונים באמת "הבאת את עצמך"? בלי הסתייגות ובלו לצנזר?

"לימדתי שש שנים כראש מחלקה, ודברים השתנו לאורך הזמן", מסביר שלמון. "כשאני מלמד אני מערב טכניקה עם פילוסופיה. הטענה שלי היא שאנימטור חייב להכיר בכך שהוא יוצר דמויות ומאציל עליהן מנשמות, אבל הוא לא רק מאציל אלא גם מואצל. מישור החיה אותו עצמו. זה הערך המוסף הדתי. לקח לי זמן לערב בהוראה מונחים מהעולם היהודי, ולפעמים עשיתי זאת בהסתייגות או בהתנצלות. יש פער תרבותי, אבל זאת השפה שלי, וכשידברתי על צלם, לדוגמה, הייתי צריך להסביר את השפה שלי".

"גם כסטודנט אתה נדרש להבין את מקומך ועולמך בתור אדם דתי בעולם האומנות החילוני", מוסיף אנגל. "כבר כסטודנט למדתי ליצור עולם דתי מכיל. אני תמיד יכול לומר את עמדותי ולהיות פתוח לשמוע עמדה מנוגדת אליה. דתיים שבתפיסת עולמם יש משהו לוחמני או מטיפני, אמיתות מוחלטות, בדרך כלל לא יגיעו ללמוד במוסדות חילוניים, ואם הם מגיעים - לרוב הם יתסקו על המערכת. סטודנט במוסד חילוני

חייב להיות כזה שבעולמו יש תפיסה דיאלוגית שתאפשר הכלה של העולם החילוני. על פי תפיסת העולם שלי, אני יכול לתקשר ולנהל דיאלוג עם עולם שונה משלי בלי לוותר על ערכיי ועמדותיי".

הייתי מצפה שלאליהו משגב, בתור מרצה לקליגרפיה, יהיו פחות הזדמנויות לקונפליקטים בכיתה, אך הוא מגלה שלא תמיד יש הבדל גדול כל כך בין תחומי האומנות: "יש מי שלא יגיע ללמוד במוסדות חילוניים מוחשש שלא יוכל להתמודד עם תוכני הלימוד, ציורי עידום וכדומה, אך בפועל אלו דברים שאפשר לפתור מול המרצה. הבעיה האמיתית היא עם שאר הסטודנטים ועם עבודות שהתוכן שלהן הוא פרובוקציה. ההתמודדות עם זה בתור סטודנט חישלה אותי לקראת ההוראה.

"קליגרפיה היא תחום של כתיבה ושיעורי סטודיו. בתור מורה אין לי שליטה, לדוגמה, על הלבוש של הסטודנטיות. אם אתה לא מוכן לכך - מקומך לא במקומות האלה. בתור מורה תפקידי להיות מקצועי ולהנחות את הסטודנט לומר את דברו באופן הטוב ביותר, בלי קשר לתוכן האמירה או ללבשו של הסטודנט. בתרגיל האחרון הגישה סטודנטית עבודת עיצוב כותרות על מגוון ובו תמונת טורסו בעירום. ייתכן שהיא ניסתה לבחון את הגבולות שלי", הוא מודה. "זאת הייתה הגשה קבוצתית מול שאר הסטודנטים, ובמסגרת תפקידי נתתי לה ביקורת עניינית לגבי עבודתה. אסור ליפול לפרובוקציה הזאת ולתת יחס שונה".

למשגב חשוב לציין שהוא נהנה מאוד מהאינטראקציה עם סטודנטים חילונים. "יש שיח מפרה והיכרות עם בוגרים שהתקדמו מאוד בעולם המקצועי. הסטודנטים הצעירים הרבה יותר בקיאים בשפות גרפיות עדכניות, כיווני חשיבה מקוריים ואסתטיקות חדשות. מוסדות שמלמדים רק דתיים ורק מצנזר מפסידים את מפגש התרבויות".

הכיתה לא הבינה מה הם קורבנות

באומנות אין ערכים ומודדים מוחלטים. אתם מסוגלים להעניק ציון אובייקטיבי לעבודה שמטרתה פרובוקציה על עולם הערכים שלכם? "בימיי כסטודנט הגשתי הרבה עבודות שמביאות את תפיסת העולם שלי בשביל לייצר דיאלוג. המרצים שלי, שמאלנים או חילונים, נתנו ציון על פי רמת העבודה", מעיד אנגל. "עבודה שהייתה מבריקה וחדשנית ועסקה בנושאים דתיים - קיבלה את הציון המגיע לה על פי רמתה ולא ביחס לנושא הדתי. כפי שנהגו כלפיי, גם אני נוהג כלפי תלמידיי ומעריך עבודה לפי רמתה".

שלמון: "לא תמיד אפשר לדעת מה גרם לציון מסוים. אני יכול לומר על עצמי, בלי להאשים את המרצים, שפערי התרבות התבטאו בחוסר הבנה של עבודות. בפרויקט הגמר שלי הואשמתני בחוסר תקשורת בגלל שהסרט עסק בקורבנות יום כיפור. סטודנט קולגה שלי טען כלפיי שאם אתה בורא עולם פנטסטי אתה צריך לתקשר אותו. אבל לא יצרתי עולם פנטסטי. בעבודה שלי הצגתי עולם שבנוי על בסיס מיתוסים שהתרבות החילונית לא גדלה עליהם, ולכן גם לא היו מובנים לה".

האם היחס אל הסרט שלך נבע בגלל שאתה דתי, או בגלל שלא יצרת קשר עם קהילת הפרשנות שלך?

שלמון: "הסרט אכן לא תקשר עם קהל הצופים. אבל זה לא היה רק בגלל רמת האנימציה

החברים לכיתה לא הבינו את ההקשר היהודי. מתוך סרטון האנימציה של יוני שלמון המבוסס על קורבנות יום כיפור

דתיים ויוצאים משם כשהם עדיין דתיים. כשאין הרבה בוגרים דתיים במחלקות האומנות, בוודאי שלא יהיה ריבוי של מרצים כאלה".

משגב: "יש גם את עניין התקנים. יש מספיק אומנים ידועים ובוגרי בצלאל שימלאו את מעט המשרות הקיימות. צריך לזכור שאין הרבה מוסדות אקדמיים לאומנות בארץ. כדי שיעשו לך משרה אתה צריך להיות עילוי. בנוסף לכך באמת שאין הרבה משרות פנויות. ברגע שעזבתי את משרתי בשנקר, מיד המשבצת נתפסה. צריך שיהיה לך שם כאיש מקצוע מעולה כדי שיפנו בשבילך משרה כשהיא כבר מאוישת".

אנגל: "ההגעה למשרות תלויה בקשרים אישיים והיכרות מוקדמת. כמה דתיים יוצרים קשרים כאלה? כמה יוצרים דתיים בולטים ביכולותיהם עד לרמה שיתפסו את מעט המשרות שיש?"

משגב: "בנוסף לכך, עולם האומנות הופך יותר ויותר לתחום שנועד למבני דבר. היצירה החזותית העכשווית כוללת התייחסויות ודיאלוגים עם כל כך הרבה יצירות מתולדות האומנות והיא מדברת על נושאי תרבות שהציבור הדתי לא ער להם. למי שבא מהחינוך הדתי אין את הרקע והידע המוקדם שיש למי שגדל בתרבות הכללית. הציבור הדתי לאומי

אלא בגלל הפער התרבותי. מה ששבר אותי היה שהמנחה שליזיה אותי כל השנה בעשייה של הסרט אמר בהגשה שהוא הבין מהסרט שלי שבבית המקדש הקריבו קורבנות אדם. טעותו נבעה מכך שהדמות שיצרתי הייתה עם גוף אדם וראש של עז. את זה שמעתי ממנו בהגשה! איפה הוא היה במשך שנה?! הסרט שלי היה סוג של מדרש על בסיס מה שמוכר לי. הדיון עם חבריי ללימודים לא יכול היה להתרחש מכיוון שמשוהו היה חסר בבסיס ובהיכרות עם הרקע".

למה כשחיפשתי מרצים דתיים בפקולטה לאומנות במסגרות אקדמיות חילוניות, בקושי מצאתי מועמדים? איפה היוצרים הדתיים, שלא לדבר על יוצרות?

שלמון: "יש פוטנציאל חיכוך בין העולם הדתי לאומנות, אבל זו לא בעיה שאין לה פתרון. על אף הפוטנציאל הזה יש אפשרויות מגוונות לעבודה של דתיים בתחום. לא בגלל זה דתיים לא משמשים מרצים במוסדות חילוניים ללימודי אומנות. הבעיה היא אחרת: כשאלוהו ואני הקמנו עם חברים את קבוצת 'ארמדיל', היינו בטוחים שאחרינו יבוא גל גדול של יוצרים דתיים שרואים את תפקידם כמשפיעים, כמביאים את השפה הייחודית שלנו לשיח. והנה יש שקט. אין הרבה עשייה וגם לא הרבה צרכנים ליצירה אומנותית דתית בועטת. לפני שאת מחפשת מרצים, היכן היוצרים? מאוד מפריע לי שאין יוצרים דתיים שיש בהם להט ליצור עולמות של תוכן".

אנגל: "אין גם גידול משמעותי במספר הסטודנטים הדתיים במחלקות האומנות. עיצוב קרמי וחוכית ועיצוב תעשייתי נחשבות המחלקות הדתיות, אבל בתקשורת חזותית ואומנות יש תמיד רק סטודנט דתי אחד או שניים. מעניין גם לבחון כמה סטודנטים נכנסים לבצלאל

לא כל כך צורך אומנות. הידע שכן הציבור הדתי ירכוש בבצלאל הוא ידע ספציפי על אומנים שכשהוא יגיב ליצירתם הקהל הדתי לא יבין אותו ולא יכיר את ההקשרים. אומן דתי לא יכול ליצור לקהילה הדתית שבה הוא חי בשפת האומנות שלמד. לכן מן הסתם אומן כזה לא ייבחר לשמש כמרצה במוסד חילוני שלא מחובר לסביבה ולשפה שלו".

לא צריך "תודעת שליחות"

אתם רואים שליחות בתור דתיים, שלמרות כל המניעות שציינתם בכל זאת נמצאים בעולם היצירה החילוני?

משגב: "יש לי הרבה חברויות עם סטודנטים ומרצים מתקופת הלימודים. בשבילם אני הדתי היחיד שהם מכירים. אליי הם יפנו כשיש להם שאלות בענייני מסורת סביב אירועים כמו אבלות או נישואין. עצם הנוכחות שלי בעולם החילוני משפיעה. סטודנטים ב-HIT שאלו זה את זה, כשלא ראו שהייתי נוכח, 'איך היה השיעור עם המתנחל?'. הם ראו את הכיפה שלי ומיד הכניסו אותי לסטריאוטיפ, למרות שמעולם לא גרתי בהתנחלות. ההיכרות עם מי שאני יכולה לשבור סטיגמות. מפגש עם אדם שהוא גם דתי וגם מקצועי יוצר מפגש חי שמבוסס על המשותף".

אנגל: "אני מתחבר למפגש חי ושיח חי בין אנשים. העובדה שאני המתנחל הראשון שהם פוגשים דורשת ממני להיות במיטבי. אני קצת נגד 'תודעת שליחות' כי היא עלולה להיות חסם לקשר זורם ורציף".

מה המסר שהייתם רוצים להעביר לאדם דתי שחושב על תחום האומנות?

משגב: "קורסים ומכללות קטנות מלמדים טכניקה, אבל במוסדות הגדולים מלמדים

לחשוב אחרת. מלמדים להרגיש ולבטא את השפה החזותית. אני לא בטוח שללימודים במוסד חילוני מתאימים לכל אחד, אבל שם זה המקום הרציני ללמוד. אדם דתי יבנה שם את תפיסתו החזותית, וגם יגבש את דעותיו מתוך הקונפליקטים".

שלמון: "יש עולמות חזותיים יהודיים והייתי רוצה שתהיה תנועה, איזשהו רצון של דתיים להעיר את הנושא. אני מקווה שיהיה לציבור הדתי רצון לתרום לשיח הכללי, ולא מתוך דיכטומיה ובידול מהעולם החילוני".

אנגל: "אני לא בעד יצירה מכוונת לביטוי יהודי. אדם יוצר מבטא את חייו ועולמו, ואם אתה חי את יהדותך - התכנים הללו יתבטאו ביצירות. אין צורך להתאמץ לבטא בדווקא יהדות. היא תצוף ותתגלה בתוך היצירה הכללית".

מי קובע את סדר היום האומנותי?

השורה התחתונה שנובעת מהשיח עם שלושת האומנים מטרידה: לאומן סטודנט דתי אין אפשרות לנהל שיח על התרבות היהודית שעליה גדל עם קבוצת השווים לו. אין לו מקום לימודים ברמה אקדמית נאותה שיספק לו מורים שבקיאם בניואנסים של העולם הדתי יחד עם מפגש חי עם התרבות הכללית והחילונית. אם מדובר בסטודנטית הבעיה כפולה, באין מורות או מרצות דתיות ושומרות הלכה במוסדות אקדמיים חילוניים. ההפך הוא הנכון: המרצים החילונים חולשים גם על מסלולי אומנות במוסדות אקדמיים דתיים.

פניתי לנחמה גולן, אומנית חוזרת בתשובה בעלת שם שהציגה במוזיאונים ידועים בארץ ובעולם.

האם תוכלי להיות מועמדת להוראה במוסד אקדמי חילוני?

"אני לא מעוניינת לעסוק בהוראה. אני מעדיפה ליצור. ההשפעה שלי בעולם מגיעה דרך עשייה אומנותית ולא דרך עשיית נפשות לאומנות. אני גם לא מגדירה את עצמי כאומנית דתית. אני משייכת את עצמי לאומנות, לא לאנשים או להגדרות חברתיות. באומנות שלי יש ביקורתיות ואמירה שחשוב לי לעסוק דווקא בה, ולא בדת".

תשובה מעין זו שמעתי מכמה יוצרים נוספים. עיקר עיסוקם והשפעתם הוא דרך יצירה, ההוראה פחות מעניינת אותם. כך שדה ההשפעה באומנות באמצעות ההוראה נותר מיותר.

אורנה סגל, ד"ר לאומנות מאוניברסיטת בר אילן ובוגרת אוניברסיטת תל אביב, רכזת המסלול לאומנות במכללת תלפיות, מאירה זווית נוספת בוואקום שנוצר בין המגזר הדתי לתחום האומנות האקדמי: "עד שאת מחפשת מרצים דתיים בסגל לאומנות מעשית, חשוב שהם יהיו באוניברסיטאות ללימודי התיאוריה. אנחנו צריכים מרצים ותאורטיקנים מתחום האומנות, דתיים או שמחברים לזהות היהודית ולא האוניברסלית, שיוכלו להציע הרחבת הקאנון אם לא שינוי מוחלט שלו. אנחנו זקוקים ליצירות מופת יהודיות שייחפכו למורשת האומנותית שלנו בארץ. מבקרי האומנות והכותבים אודותיה, הלקטורים שמחליטים מה יוצג במוזיאונים, הם אלו שיקבעו את סדר היום הציבורי מבחינת עולם האומנות, וחשוב שיהיה ביניהם ייצוג לציבור שלנו". ועל הריק הזה אפשר לפתוח דיון נוסף, שיצדיק כתבה בפני עצמה. ●

יוני שלמון, לשעבר ראש החוג לאנימציה במנשר: "לימדתי שש שנים כראש מחלקה ודברים השתנו במשך הזמן. כשאני מלמד אני מערב טכניקה עם פילוסופיה. לקה לי זמן לערב בהוראה מונחים מהעולם היהודי, ולפעמים עשיתי זאת בהסתייגות או בהתנצלות. יש פער תרבותי, אבל זאת השפה שלי, וכשיברתי על צלם, לדוגמה, הייתי צריך להסביר את השפה שלי"

צילום: באדיבות המרואיין

התחלה // נולד בבית החולים קפלן ברחובות, שלוש שנים לאחר שהוריו עלו ארצה מתוניסיה והתמקמו באשדוד. כשהגיע לגיל חמש עברה המשפחה לחולון ומשם לתל אביב, סמוך לכיכר המדינה.

אבא // ברנרד מאיר ז"ל. "היה יתום מגיל שנה. כל מה שהשיג היה בעשר אצבעותיו". לחם במלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכיפורים, עבד בחברת התעופה 'אייר פראנס' עד שמונה למנהל החברה בישראל. "למרות שהייתי יותר גבוה ממנו, אני מרגיש שאני לא מגיע לברכיים שלו. כשקיבלתי את התפקיד בכנסת, דבר ראשון הלכתי לקבר שלו, להגיד לו תודה".

אמא // ז'קלין סמחה (85). "אישו נפלאה ומופלאה, גידלה אותנו בצורה הכי יפה שיש. אשת חסד אמיתית. על חלק מהחסדים שמענו רק בשנים האחרונות מהאדמו"ר מקו'ניץ, שבבית מדרשו בתל אביב הייתה מתפללת שנים רבות בשבתות". עבדה כמורה וכמורה לצרפתית. "הכי טובה בארץ. הביאה לעולם את השיטה האודיריוואלית ללימודי שפה".

באוויר // בגלל שאב המשפחה עבד בחברת התעופה 'אייר פראנס', עוד בתקופה שאנשים בקושי התחילו לטוס, הוא מצא את עצמו נוסע פעמיים-שלוש בשנה לצרפת.

שגריר היהדות בבית הספר // בעקבות הרצון של ההורים שירכוש ידע בשפות נוספות, הם שלחו אותו ללמוד בבית הספר הצרפתי 'קולג' דה פר' ביפו ביסודי, ובבית הספר האנגלי 'טביא' שפועל בחסות הכנסייה של סקוטלנד בתיכון. "התרועעתי הרבה עם ילדים של דיפלומטים זרים. מאחר שאני נכד של רב ואמא שלי תמיד שמרה תורה ומצוות - הייתי שגריר היהדות בבית הספר. זה רק חיזק עוד יותר את מה שהפכתי להיות היום".

אקדמאי צעיר // את לימודי התיכון סיים בגיל צעיר יחסית, ואת תעודת הבגרות קיבל בהיותו בן שש עשרה. משם פנה ללימודי תואר ראשון במדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן. "בחרתי בבר אילן בגלל שמלמדים שם לימודי יסוד ביהדות. זה היה לי חשוב כי הם היו חסרים לי בבית הספר".

חיל הים // התחנה הבאה הייתה צה"ל. "שירתי בחיל הים, שם הייתי קצין במחלקת אמל"ח. היה שירות מעניין".

לימודים ונישואים // לאחר השחרור מצה"ל נסע לצרפת. למד באוניברסיטת סורבון בפריז, "כדי להמשיך לתואר שני שהתמקד ביחסים בינלאומיים". במהלך לימודיו פגש את אוריאן. השניים נישאו ונולדה להם בת. זמן קצר לאחר מכן התבילה התפרקה ודרכיהם נפרדו. "אנחנו עדיין חברים מצוינים".

עיתונאי // עוד קודם לכן החל לעבוד כעיתונאי בעיתון מעריב, בהתחלה בתור כתב לענייני ספורט ובהמשך עסק בתפקידי כתיבה ועריכה במדורי הספורט והכלכלה של העיתון. בשנת 1988, בהיותו בצרפת, החל לשמש שליח העיתון בפריז. שנתיים לאחר מכן עבר לעיתון המתחרה ידיעות אחרונות, באותו תפקיד.

במדינות האויב // בזכות דרכו הצרפתי נכנס למדינות שאין למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים איתן. "במהלך השנים ביקרתי ב-94 מדינות, מתוכם ב-16 מדינות ערביות". בין המקומות שמהם דיווח: איראן, לבנון, סוריה,

בועז ביסמוט

57

נשוי לרות ואב לארבעה

תושב תל אביב

חבר כנסת (הליכוד)

הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (ECO) שהתקיימה באיסטנבול שבטורקיה. הצגתי את עצמי כעיתונאי צרפתי, ראייתי אותו כמה דקות ואפילו הצטלמנו יחד".

מתמודד // לקראת הבחירות לכנסת ה-25 הודיע על כוונתו להתמודד בבחירות המקדימות לרשימת הליכוד לכנסת במסגרת הרשימה הארצית. הוא נבחר למקום ה-19 ושובץ במקום ה-27 ברשימה לכנסת. הוא היחיד מבין המתמודדים בפריימריז הארצי שלא כיהנו כחברי כנסת קודם לכן שהגיע למקום ריאלי לכנסת.

חבר כנסת // עם הידוע תוצאות הבחירות, שבהן קיבלה רשימת הליכוד 32 מנדטים, הפך לחבר כנסת מן המניין. "בדיוק כמו שחציתי את הקווים ב-2004 כשהפכתי מעיתונאי לשגריר. אני לא רואה בזה חציית קווים אלא המשך טבעי. בשניהם אני משרת את הציבור, רק שכאן יש הבדל עצום: כעיתונאי אתה מאיר את הזרקור על בעיות וכחבר כנסת אתה יכול לפתור אותן. עם השנים התבגרתי והפכתי למנוסה יותר, כך שהגיע הזמן להצטרף למפלגה שכל חיי הצבעתי לה ועכשיו אני חלק ממנה וזה כבוד גדול".

קיבל פנייה משר החוץ דאז סילבן שלום לקבל על עצמו את תפקיד שגריר ישראל במאוריטניה, מדינה מוסלמית-ערבית, והוא נענה לאתגר. "בין השנים 2004-2008 הייתי שגריר של מדינת ישראל במאוריטניה. זה היה זמן קצר לאחר האינתיפאדה השנייה, הרבה מאוד שגרירויות ישראליות סגרו את שעריהן או שסגרו בפניהן את השערים. זאת הייתה מדינה לא קלה, אין שם יהודים או בתי כנסת. בסוף הצום הייתי סופר את הכוכבים בשמיים".

עורך ראשי // עם תום כהונתו כשגריר חזר לארץ וקיבל הצעה לערוך את חדשות החוץ בעיתון ישראל היום, תפקיד שמילא במשך עשור ובסופו קיבל הצעת קידום: להחליף בתפקיד את העורך הראשי של העיתון, עמוס רגב. מ-2017 עד 2022 היה העורך הראשי של ישראל היום. "סיקרתי את מאורעות האביב הערבי והבחירות בארצות הברית, קיימתי שלל ראיונות עם הנשיא טראמפ ועוד הרבה דברים מעניינים. דאגנו גם לחזק את חוק הלאום. הייתה לי זכות ענקית להיות העורך של עיתון ימני בישראל".

עם נשיא איראן // במהלך תפקידו כעורך ראשי ראיין את נשיא איראן מחמוד אחמדינז'אד. "פגשתי אותו במהלך כינוס ועידת

תוניסיה, אלג'יריה, לוב, תימן, עיראק ואפגניסטן. "נסעתי הרבה בעולם".

ללא מורא // במהלך השנים ערך ראיונות עם אינספור מנהיגי עולם. "בין השאר ראייתי את המנהיג הלובי מועמר קדאפי, נשיא סוריה בשאר אל-אסד ונשיא איראן מוחמד ח'אתמי". בנוסף לכך עסק בסיקור של אירועים כמו מבצע שלמה, וכן מלחמות, כולל מלחמת קוסובו, מלחמת עיראק ומבצע 'ענבי זעם' בלבנון - כשהוא נמצא בצד הלבנוני. "כשהעיתון היה מבקש ממני לנסוע לאיראן למשל, או לביירות בזמן פעולת צה"ל - הייתי מנשק את המזוזה ואומר לבורא עולם 'אשמח מאוד אם תתלווה אליי'. תמיד הרגשתי שה' איתי, אף פעם לא הייתי לבד".

חשוף בשטח האויב // "פעמיים זיהו אותי, בסוריה ובאיראן. בסוריה הייתה לי בעיה והצלחתי לברוח בזמן, אבל באיראן - כשהייתי בעיר קשאן, המדריך שלי מהפעם הקודמת זיהה אותי. כשמישהו מזהה אותך באיראן זאת לא הבשורה הכי טובה. המזל הגדול שלי היה שהוא לא ידע מאיפה הוא מכיר אותי ויצאתי מזה בשלום".

בשירות המדינה // בשנת 2004

במגרש הביתי

בוקר טוב

סדר היום מתחיל בשמונה בבוקר ולפעמים גם בשבע, כשיש ראיונות טלפוניים. משם ממשיך הלוח"ז העמוס עד חצות הלילה וכולל מליאות, פגישות, ראיונות לתקשורת, ביקורים, סיורים והשתתפות בשמחות ולוויות. "איש ציבור כשמו כן הוא - שייך לציבור. זה מסוג התפקידים שהלוח"ז מאוד אלסטי והיום מאוד ארוך. בזה שהלכתי לפוליטיקה הארכתי את חיי, כי הימים הם מאוד ארוכים".

השבת שלי

"סוף סוף אני עם בני משפחתי, היות שבמהלך השבוע אני לא רואה אותם הרבה. בבוקר אני הולך לבית הכנסת עם בני ובתי. הדבר שהכי גורם לי להטעין מצברים זה ברכת כהנים במוסף. בשחרית הילדים עדיין משחקים בחוץ עם החברים, אבל במוסף הם מגיעים אליי להתברך מתחת לטלית. זה הרגע הכי חזק של השבוע".

פאזלים

"מאוד אוהב את ישי ריבו. במוזיקה הקלאסית, מאז שהייתי קטן אני מאוד אוהב את צ'ייקובסקי".

צאוויות לזכור

משה רבנו. "יש נביא גדול ממשה רבנו? ענווה, הובלת העם והאומץ להתעמת". ויהושע בן-נון. "היושרה של מללא את השליחות שלו יחד עם כלב בן-יפונה. התפילה האהובה עלי בבית הכנסת - ולא בגלל שזה סוף התפילה - היא 'עלינו לשבח'. רק איש מופת יכול לנסח תפילה כזאת".

השאלה

"להצליח בשליחות. שיגידו שהייתי טוב בתפקיד, שנכדי ילדיי יהיו גאים בי".

לפחית אותי

"אובדן. אני אדם מאוד אוהב ומאוד קשור וזה הדבר שהכי מפחיד אותי".

כשאנייה גול

"סבא. אין דבר יותר יפה מזה".

יעדים // "אני מקווה להביא לידי ביטוי את החזונות שלי, שהן נושאי תקשורת וחזון, ולתרום בהן. התפקיד שלי הוא לשרת את הציבור. כמה שאצליח לעזור יותר, כך ארגיש סיפוק גדול יותר. יש לי יעדים, אבל אני לא נעול רק עליהם ופתוח להרחיב אותם. לא מזמן הגעתי לארגון על"ה. הביקור שם פתאום עורר בי את הרצון לעזור לילדים המיוחדים והנפלאים שיש שם. זה לא דבר שתכננתי מראש. החיים הם מסע שבמהלכו אנחנו נקלעים לאירועים ולבקשות, ואנחנו צריכים להיות פתוחים עם לב רחב ועיניים פקוחות לרווחה".

החצי השני // רות, עובדת בתחום החינוך בגיל בית הספר היסודי. "אני בועז והיא רות. הכרתי אותה בשנת 2004 במהלך טיסה להודו. אז קראו לה ונסה. זה היה עוד לפני תהליך הגיוור הארוך שעברה. הקמנו משפחה בישראל ויש לנו שלושה ילדים יחד".

הנחת // ארבעה ילדים. מאי (31), מיכל (17), דוד (9) ונעמי (8).

אם זה לא היה המסלול // "זה יכול להיות רק ככה. כשהייתי ילד חלמתי להיות עיתונאי או דיפלומט או מרצה. בסוף הפכתי להיות עיתונאי, דיפלומט ופרלמנטר".

מיחם הפלא

המיחם הטכנולוגי לשבת לחיים קלים ובטוחים יותר

UNIVERSE

מס. 1 באיכות ובביצועים

בטיחותי יותר

עוצמתי יותר

חסכוני יותר

קיים בגדלים: 8, 10, 13, 16, 20 ליטר

צריכת חשמל
פחות משליש
ממיחמים רגילים

גוף פנימי
נירוסטה איכותית
מסוג 304

בטיחותי ביותר
פיזור הגנה מפני
טמפרטורה גבוהה
והתחממות יתר

בידוד כפול
2.5 ס"מ, זפנות
קרות ושמירה
טובה של חום

ברז מסיבי ומחזיק
עוצמתי

העברה
אוטומטית למצב
שמירת חום

מתאים לשימוש
עם גנרטור
חסכוני בצריכת
חשמל

נורלייט בע"מ יבוא ושיווק מוצרי חשמל. לפרטים 5419 * www.universe.co.il

מחפשים דרך חווייתית

להכין את הבת שלכם לגיל המיוחד הזה?

חדש! סדנת בת מצווה עם
סיון רהב-מאיר

4 מפגשים בזום עם סיון
ואורחים מעוררי השראה

מתחילות
ביום ראשון,
ח' בטבת, 11.1

בזום מיוחד:
מפגש סיכום
חגיגי בירושלים!

כלים, כיף,
פעילות ומשימות
שבועיות

מה משמעות
בת המצווה?

איך לכתוב דרשת
בת מצווה? איך
לדבר בציבור?

להצטרפות חפשו בגוגל "נפגשות"
או סרקו את הברקוד:

למה הן לא מוותרות?

שחלקה נמנע מלחסן את ילדיו. כדי להגביר את המודעות לחיסון בצורה מותאמת, יצא משרד הבריאות האמריקני בסרטון אנימציה עם ילדים גיבורים בחזות חרדית, דובי ורוחל, שמצילים את כל המשפחה בזכות החיסון. וזה אכן עבד. כעת, כשהתגלה בניו יורק מקרה של פוליו, שוב גויסו הדמויות המצוירות של הילדים החרדים לצורך מאבק במחלה. דובי חובש כיפה ורוחל לובשת שמלה עם שרוולים ארוכים, ודובי מודה להשם על החיסונים. הסרטון באנגלית, אבל הדמויות מתבלות את שיחותיהן בביטויים ביידיש. איזה רעיון מתוק.

למה כהי עור קיבלו פחות חמצן? מתברר שגם המכשור צריך להתחשב בפציינטיים ולהיות מותאם להם. מחקר עדכני הראה שמכשירי האוקסימטר, שמודדים את רמות החמצן, אינם מדויקים אצל אנשים עם עור כהה. המכשירים הראשונים, שפותחו לפני יותר מחמישים שנה, נבנו לשימוש בגובה רב ונוסו על אוכלוסיות שבאותה תקופה היו בעיקר לבנות: טייסים, אסטרונאוטים ומטפסי הרים. החל משנת 2005 התפרסמו מחקרים שהראו שמדי חמצן נוטים להעריך יתר על המידה את כמות החמצן בדמם של מטופלים בעלי עור כהה. הסיבה לכך היא שהמלנין בעור סופג חלק מהאור, וככל שהעור כהה יותר כך יש יותר מלנין ופחות אור עובר דרכו. בזמן מגפת הקורונה מחקרים הראו כי חולים עם עור כהה קיבלו פחות תוספת חמצן והטיפולים שהם קיבלו נגד קורונה התעכבו, והכול מאותה סיבה.

האדם המודרני הוא לא האדם של פעם. הטכנולוגיה והתרבות שינו אותו במידה מרובה, ועוד ממתניות בפניה תמורות פיזיולוגיות שתחלנה בדור הבא. חוקרים אמריקנים פרסמו תמונות דמויות של איש העתיד שיחיה בשנת 3000 למניינם. לפי חשבוניותיהם תהיה לו גיבנת, צווארו יהיה רחב ועבה, ידו תהיה נוקשה עם ציפורניים ארוכות, הגולגולת עבה והמוח קטן יחסית. כל זה יגיע לדעתם בעקבות ההתמכרות לסמארטפונים ולמסכי מחשב. זהו מבט מאוד פסימי. אני מנסה בהתאם לכך לדמיין איך ייראו בני בני הנגנים שלי, ומוותרת מראש על בוק משפחתי של דור העתיד...

משפחות גדולות - מסממני הגאולה. אבל האמת היא שאנחנו מתקדמים יחסית לדורות עברו. הרצון למשפחות גדולות, למשל. זה ממש מסממני הגאולה בעיניי. ברוב המשפחות בדורות הקודמים היו פחות ילדים. הייתה תמונה גדולה יחסית של תינוקות, והיו תקופות הנקה ארוכות עם מרווחים של כשלוש שנים לפחות בין היריון להיריון. בוודאי היו זוגות שסבלו מאי-פוריות משנית, הן אצל האישה והן אצל הגבר. בעבר היו גם מצבים שהצריכו פרישות ממושכת בין בני הזוג - למשל כאשר מקוה טהרה לא היה נגיש או שהיה ספק בכשרותו, או פרידות ארוכות בין בני זוג בעקבות פרעות או יציאה למסעות מסחריים, וזה גרם בהכרח לצמצום הפוריות. אך פרט למישור הרפואי, בתחום האמוני - אנחנו חיים את התקומה לאחר השואה. לאחר המשברים הקשים שעברו ההורים או הסבים בנערותם ובבגרותם, יש אצלנו מוטיבציה גבוהה - באופן גלוי ותת-מודע - לשקם את עם ישראל גם מספרית. ואם על המציל נפש אחת מישראל נאמר שכאילו קיים עולם מלא - על המוליד ומגדל ומחנך ומטפח נפשות רבות על אחת כמה וכמה. ●

יש שירימו גבה: סליחה, האם הנשים האלה לא מגזימות קצת בהשתדלות שלהן? גברת, יש לך ילדים, ואת עוברת שוב ושוב תהליכים רפואיים מורכבים כל כך? מתי תשימי לכך גבול? השאלה טובה, אבל אם מבינים את העולם שממנו באות הנשים היקרות הללו, הטון שבו נשאלת השאלה צריך להיות נמוך יותר. זכותן לנסות להביא עוד ילדים לעולם כל עוד הן לא מסכנות את עצמן

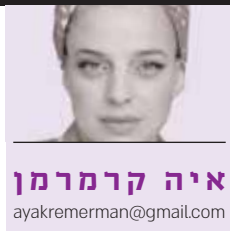
חמישה ילדים זה אי-פריון. כנס פריון בין לאומי מתקיים בתל אביב. האולם עמוס באורחים מכל העולם. על המסך מוקרן תיאור מקרה - האישה צ.ר., בת 33, נשואה פלוס חמישה ילדים בריאים, פנתה למרפאת הפריון עקב אי-פריון שניוני שנמשך שנתיים. חלק מהרופאים מרימים גבה. הלזה ייקרא אי-פריון? התשובה היא שזהו עניין תרבותי, ובשביל ציבור הולך וגדל במדינת ישראל - התשובה חיובית.

הנושא הזה הוא בנפשי, ולכן כשאפרת הציעה לי לצפות בסרט שהיא ביימה, כמוכן שנענית. והנה הסיפור: שלוש נשים צעירות, דתיות, מתנחלות, אינן מצליחות להמשיך ללדת. יש להן אי-פריון שניוני - מצב שבו לאחר שנולדו ילדים האישה עוצרת מלדת. הן משלמות מחירים כבדים בשביל החלום שלהן למשפחה גדולה, אבל הן לא מוותרות. חיה (33) נאבקה ומביאה לעולם שני ילדים בטיפולים ארוכים, אולם עתה הרופאים ממליצים לה להפסיק ללדת עקב מחלת לב. התשוקה לילד נוסף חזקה ממנה, והיא נושאת עתה היריון תאומים שמגביר את הסכנה לחייה. אלירז (34), אם לשלוש בנות, עברה 13 (!) הפלות. היא מנסה להמשיך להרות בעזרת טיפולי פוריות ושמירת היריון מוקפדת, למרות שאיש אינו מבטיח לה הפי אנד. הבמאית, שבעצמה עוברת הפריית מבחנה כדי ללדת ילד רביעי, מתעדת אותן, את חייהן האישיים ואת קבוצת התמיכה המשותפת להן, על מנת להבין מה מקור הכמיהה העזה הזאת למשפחה גדולה.

המתכון ליציאה אל מסע שכזה הוא תמהיל של תקווה, אופטימיות וההרגשה שיש סיכוי. וזה נפלא. אבל יש שירימו גבה: סליחה, האם הנשים האלה לא מגזימות קצת בהשתדלות שלהן? גברת, יש לך ילדים, ואת עוברת שוב ושוב תהליכים רפואיים מורכבים כל כך? מתי תשימי לכך גבול? השאלה טובה, אבל אם מבינים את העולם שממנו באות הנשים היקרות הללו, הטון שבו נשאלת השאלה צריך להיות נמוך יותר. זכותן לנסות להביא עוד ילדים לעולם כל עוד הן לא מסכנות את עצמן. וזהו באמת עניין תרבותי. בציבור שבו הן חיות זה לגמרי לא הזוי לעשות השתדלות כדי ללדת את הילד הרביעי והחמישי ואף יותר.

רפואה מותאמת תרבות. כשהוזמנתי להרצות בקורס של התאמה תרבותית ברפואה שהתקיים במרכז מסר בבית החולים תל השומר, הבאתי לקדמת הבמה את הצרכים המיוחדים של הציבור הדתי ואת האפיונים שחשוב להכיר כדי לדייק את הטיפול בו. נגענו בנושאים הקשורים לטהרת המשפחה - למה כל כתם קטן של דם מקפיץ אותן, ובענייני צניעות - לפעמים האישה החרדית לא תרים את עיניה אל הרופא הגבר לא בגלל הרגשת התנשאות אלא מסיבות צניעות, ובעלה ילווה אותה לא מפני שהוא משועמם אלא מחשש לייחוד. מי שחי את הנושאים הללו לא שם לב אליהם, אבל מי שאינו מורגל בכך עלול לפגוע ולהיפגע בלי להתכוון. פעמים רבות אני מסבירה למטופלת שטוענת שהרופא אינו מוכן להתחשב בהלכה שהוא פשוט לא מבין את השפה, ואם ננגיש לו אותה הוא יוכל לעזור אף יותר. כמוכן שגם ההפך נכון. יש מסרים ברפואה שחובה להעביר בשפה מותאמת אוכלוסייה.

והנה דוגמה מצוינת לכך. קצת לפני הקורונה פרצה מגפת החצבת בארצות הברית בקרב הקהילה החרדית בניו-יורק,

איה קרמרמן
ayakremman@gmail.com

אף פעם לא לבד

תחושת הבדידות מלווה כמעט כל אחד, מהאימהות הקדושות ועד לאימהות העייפות של היום. החוכמה היא לזכור שגם במקום הזה, משהו מלווה אותנו

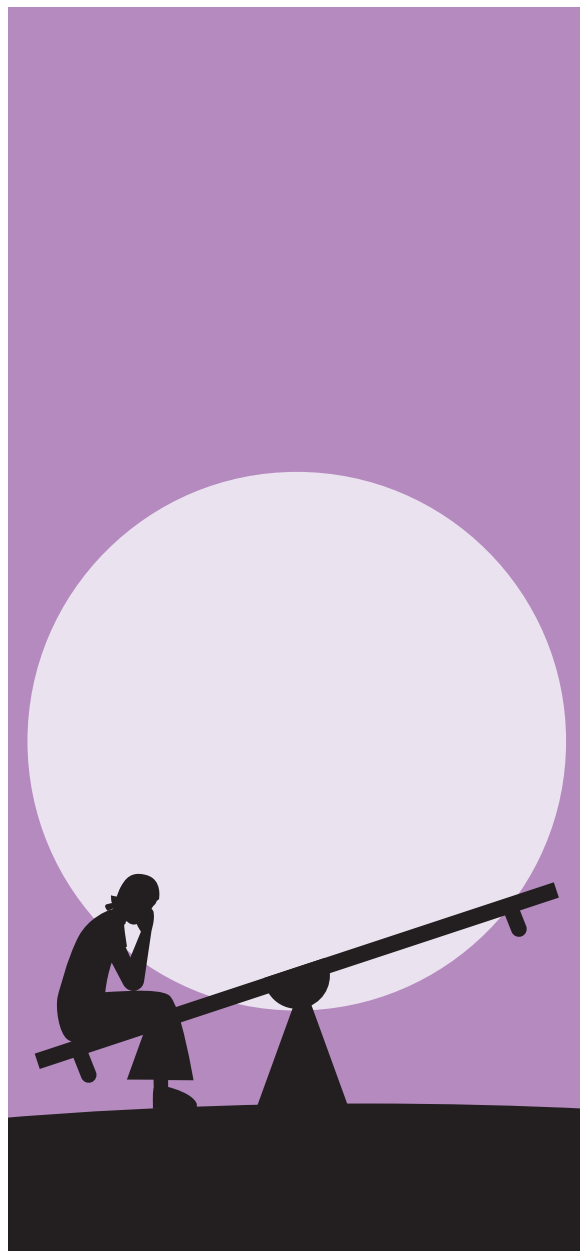
מרגישה לבד כשאברהם ממשיך את זרעו באמצעות ישמעאל והיא נותרת בעקרותה. "חמסי עליך", היא מטיחה באברהם. לא התפללת אלא עליך, מסביר רש"י. לא חולפים כמה פסוקים ועל שרה נחה רוח הקודש. ה' שולח מלאכים שנותנים לה סימן שתפילותיה נשמעות. את לא לבד כאן, אני שומע את תחינותיך. אני מקבל את דמעותיך ומשיב תפילותיך שיתקבלו בשחוק.

כשאלפז מותיר את יעקב אבינו חשוב כמת בלי דבר לגופו, יעקב אבינו מרגיש בודד. כשהוא הולך לישון נגלית אליו מציאות השם יתברך באמצעות חלום. והנה הוא כבר לא חשוב כמת. יש לו כול. הוא אינו הרוכב הבודד, יש באמתחתו את כוח ה' שנושא אותו על כפיים ומאפשר לו לעבור את כל הניסיונות בבית לבן. גם רחל אמנו מבקשת למות מפאת בדידותה. היא צריכה להרגיש שהאיש שלה איתה. ויעקב אבינו עונה לה בתמורה: "התנחת אלוקים אנוכי?". היא כל כך לבד שאפילו עם אחותה היא לא יכולה לדבר. וגם באוהל אחותה השנואה הבדידות קיימת, בכיסופים לאהבתו של יעקב. אפילו יוסף הצדיק, שנגלה לו זיו האיקונין של אביו, נפגע במידת הביטחון והרגיש לרגע קט לבד כשביקש משר האופים להזכיר אותו בשונו אל פרעה. אפשר להמשיך בדרכם של ענקים - לקרוא על בדידותו של דוד המלך "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי", על "אלי למה עזבתי" של אסתר המלכה, ועד לטוילים של הבעל שם טוב הקדוש ביערות.

השרה לענייני בדידות

מפחיד אותנו להרגיש לבד. זה אחד הרגשות החזקים והמכבידים שקיימים. הרגשת הבדידות משפיעה לא אחת על הבריאות הפיזית שלנו, ולא רק הנפשית. לא סתם דיברו בלי סוף על הבדידות בימי הקורונה הפחות עליזים. לא סתם מדברים על חשיבותו של הביקור אצל סבא וסבתא, שלא ירגישו לבד כי זה משפיע לרעה על המערכת החיסונית. לא סתם באנגליה מינו שרה מיוחדת לענייני בדידות וככל שעובר הזמן משרתה הולכת וגדלה. האמת שזה קצת אירוני. עם התפתחות הטכנולוגיה היינו מצפים שהמצב ישתנה. באופן תמידי אנו אוחזים בידנו מכשיר שמחבר אותנו לעולם. הרשתות החברתיות נועדו לקשר אותנו מבחינה חברתית לאנשים מצידו השני של העולם ולהפוך אותו לכפר גלובלי קטן, אבל קרה דווקא ההפך. אנשים יכולים להיות מוקפים באחרים ועדיין להרגיש שקופים. הבדידות האמיתית לא רק שקיימת אלא אף מועצמת.

אולי, אם נלמד מסיפורי האבות, אנחנו לא צריכים לפחד כל כך להיות עבריים. אולי הרגשת הלבד הזאת נועדה כדי שנבין שאנחנו כלל לא לבד. לא בשמחות, לא באכזבות ולא בניסיונות. נכון, זה קשה. ה' יודע להסתיר את עצמו יפה יפה ברגעים מסוימים. בעיקר בחמש בערב, כשהבעל לא חזר, הילדים לא הכינו את שיעורי הבית והם רחוקים שנות אור ממקלחת. אבל אולי דווקא שם, בתוך רגעי הייאוש, אנחנו אמורים לגלות שיש משהו איתנו, תמיד. בבור שאין בו מים, בארמון המלך הרשע, במשברי הזוגיות, בכמיהת העקרות, בבדידות האימהות. בכל רגע בחיים אנחנו אמורים למצוא את האברהם אבינו ששוכן עמוק בזיכרון הגנטי שלנו, לפקוח עיניים ולראות מולנו את ה'. אפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה. באספקלריה מאירה וישירה. ●

גם אני זוכרת את ההרגשה הזאת של "וואי, רק שיבוא כבר!!!" כשצלצלתי לבעלי. כל מה שרציתי לדעת הוא שאני לא לבד בסיפור הזה. גם כשידעתי שהוא לא יהיה כל כך יעיל כשיגיע הביתה, שהוא יצטרך קצת שקט אחרי יום עבודה עמוס. הלו!!! גם אני בסוף יום עבודה עמוס

חברה שלחה לי פוסט שהעלתה רביטל ויטלזון יעקבס. בפוסט היא משתפת מכתב אנונימי מאחת העוקבות שלה: "הרגע הכי קשה ביום הוא הרגע הזה אחר הצהריים שצריך להתקשר ולשאול 'מתי אתה חוזר?'. כאילו להעיר אותך מהאופוריה ולהזכיר לך שקיים עוד עולם. עוד עולם של אישה וילדים שצריכים אותך, ומדיח ועזרה בשיעורי בית. וברור לי שאתה לא יושב ונופש ושאתה עובד ובמשרד. גם לי היה פעם משרד כזה, וימי עבודה שהתארכו עד הלילה. אבל אז נהיו לי ילדים, ואין כבר שום סיכוי שאלך לאן שהוא בלי לדעת מתי אני חוזרת אליהם. והשיחה הזאת, המשפילה (בעיניי לפחות), של להזכיר לך על קיומנו, לשאול מתי אתה חוזר ולשמוע את התשובה המעליבה: 'אה, כן כן, אני יוצא עכשיו', פשוט מגדילה את הפער הזה ביני לבינך". הכותבת ממשיכה ולבסוף מסיימת: "תנסה לזכור אותנו, בארבע אחר הצהריים. כן, זה ממש מוקדם, בעיצומו של היום. אבל בשבילנו כבר עוד שנייה מחשיך, ושעון חורף, וקשה ועייף וכל כך יעזור לא להרגיש בזה לבד".

נראה לי שאין אישה שלא מתחברת לפוסט הזה. אין אמוא שלא חוותה את רגעי השבירה, העייפות והצורך הזה, גם אם הוא רגעי, שמשהו יחליף אותה. אין אמוא שלא קיוותה שכבר הגיע זמן ההשכבות בעודה מביטה בשעון בתסכול ומגלה שבעצם רק חמש וחצי, אז מה אם חשוך כבר שעה? כשקראתי את הפוסט לרגע הרגשתי כמוה. הגוף שלי חזר כמה שנים אחורה. גם אני הייתי האישה הזאת שמטופלת בילדים. אני מתכוונת לילדים קטנים שצריך להחזיק להם את העיניים בעזרת קיסמים כדי שלא יירדמו בארבע אחר הצהריים כמו דוב קוטב. גם אני הייתי אמוא צעירה עם בעל שעובד 18 שעות ביום וחוזר הביתה מסמורטט. כשהביטלס שרו את השיר "help! I need somebody" הם לא תיארו לעצמם שהם מכוונים לדעתן של נשים עייפות. גם אני זוכרת את ההרגשה הזאת של "וואי, רק שיבוא כבר!!!" כשצלצלתי לבעלי. כל מה שרציתי לדעת הוא שאני לא לבד בסיפור הזה. גם כשידעתי שהוא לא יהיה כל כך יעיל כשיגיע הביתה, שהוא יצטרך קצת שקט אחרי יום עבודה עמוס. הלו!!! גם אני בסוף יום עבודה עמוס, אפילו שאני יכולה לעשות אותו בפיג'מה ומטפחת מאתמול. גם אני! שמשהו יראה שגם אני!!! עצם העובדה שהכותבת ההיא מרגישה צורך להרים את הטלפון הזה, כמו קבצנית, לא פשוטה לה. גדלנו בדור של נשים עצמאיות וחזקות. מה עכשיו לצלצל לאביר על הסוס הלבן שיציל אותה מהבורן? הטלפון הזה גורם לה להרגיש עוד יותר בודדה, לבד במערכה. אנשים מבקשים כל חייהם להיות ראש הפירמידה, המחליט הבלעדי, קובע המדיניות הראשי. הם לא מבינים כמה המקום הזה בודד, נטול נחמה, שותפות ותמיכה.

בדידותם של ענקים

ספר בראשית מגולל את סיפורי האבות והאימהות. לאורך כל הסיפורים הללו נשזר הרעיון של בדידות מול ההליכה יד ביד עם ה' יתברך. אברהם אבינו נקרא עברי, על שכל העולם כולו מעבר אחד והוא מהעבר השני. אברהם נמצא מצידו השני של העולם בעקבות גילו ה' בעולמו. מהרגע שבו גילה את מציאות ה', אברהם כבר לא היה לבד. את כל הניסיונות אברהם עובר כשה' לצידו, מעליו ומלפניו באספקלריה מאירה וישירה. גם אצל שרה אמנו יש רגע שבו הרגשת הבדידות מתעוררת. שרה

הערכים של פעם, הטכנולוגיה של היום

TRILogy

חודשיים
ראשונים*
50%
על שירותי ההגנה
של רימון

גם היום בעידן המסכים, יש לנו מגוון פתרונות שיאפשרו לכם להמשיך להגן על מי שחשוב לכם

כולנו מתגעגעים למה שהיה פעם. אבל גם כשהעולם משתנה והטכנולוגיה מתקדמת, אנחנו ברימון
כאן עם מגוון כלים שיעזרו לכם לשמור על הערכים שכל כך חשובים לכם: אתם קובעים את זמני המסך,
על אילו מכשירים להגן ואת רמת ההגנה המתאימה לכם.

עובד על גבי כל
ספקי האינטרנט

בזמנים על אלו
מכשירים להגן

קובעים זמני
גלישה לילדים

בזמנים את
רמת ההגנה

***8911** לפרטים
ולהרשמה